

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۲۰ خرداد ۱۴۰۱ (جامع اول)

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، حسین پرهیزگار، علیرضا جعفری، هامون سبطی، محسن فدایی، فرهاد فروزان‌کیا، کاظم کاظمی، الهام محمدی، مرتضی منشاری، سیدمحمد هاشمی	زبان و ادبیات فارسی	
ولی برجی، اسماعیل علی‌پور، کاظم غلامی، سیدمحمدعلی مرتضوی، علی محسن‌زاده، الهه مسیح‌خواه	زبان عربی	
امین اسدیان‌پور، محسن بیاتی، علیرضا ذوالفقاری‌زحل، محمد رضایی‌بقا، عباس سیدشبه‌ستری، محمدرضا فرهنگیان، مجید فرهنگیان، مرتضی محسنی‌کبیر، فیروز نژادنجف، سیداحسان هندی	فرهنگ و معارف اسلامی	
رحمت‌اله استیری، سپهر برومندپور، حسن روحی، محمد طاهری، سعید کاویانی، محدثه مرآتی، عمران نوری	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
ابوالفضل بهاری، محمد حمیدی، امیر زراندوز، علی شهرابی، سعید عزیزخانی، جواد زنگنه قاسم‌آبادی، علیرضا عبدی، حامد نصیری	ریاضی	
نسرین جعفری، فاطمه حیاتی، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهدی ضیائی	اقتصاد	
سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، علیرضا جعفری، پوریا حسین‌پور، کمال رسولیان، فرهاد علی‌نژاد، مجتبی فرهادی، هومن نمازی، رضا نوروزیگی	زبان و ادبیات فارسی	
نوید امساک، ولی برجی، منیژه خسروی، حسین رضایی، حمیدرضا قائد امینی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، سیدمحمدعلی مرتضوی، خالد مشیرپناهی	زبان عربی	
علی‌محمد کریمی، سیدعلیرضا علویان، جواد میربلوکی، میلاد هوشیار	تاریخ	
زهره دامیار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی	جغرافیا	
آریتا بیدقی، علیرضا حیدری، فاطمه صفری، ارغوان عبدالملکی، محمدابراهیم مازنی	علوم اجتماعی	
نیما جواهری، حسن صدری، حسین آخوندی راهنماچی	فلسفه و منطق	
حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، کوثر دستورانی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد، سوفیا فرخی	روان‌شناسی	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
زبان و ادبیات فارسی	مرتضی منشاری	سید علیرضا احمدی	محمدحسین اسلامی، محسن اصغری، امیرمحمد دهقان، کاظم کاظمی	فریبا رئوفی
زبان عربی (عمومی)	نوید امساک	نوید امساک	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل علی‌پور، آیدین مصطفی‌زاده	لیلا ایزدی
فرهنگ و معارف اسلامی	امین اسدیان‌پور، سیداحسان هندی	محمد رضایی‌بقا	سکینه گلشنی	زهره قموشی
فرهنگ و معارف اقلیت	دبورا حاتاتبیان	دبورا حاتاتبیان	معصومه شاعری	-
زبان انگلیسی	محدثه مرآتی	محدثه مرآتی	سعید آقچه‌لو، رحمت‌اله استیری، محمدحسین مرتضوی	سپیده جلالی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند	الهه شهبازی
اقتصاد	سارا شریفی	سارا شریفی	فاطمه صفری	زهره قموشی
زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، سیدعلیرضا علویان	فریبا رئوفی
زبان عربی (اختصاصی)	سید محمدعلی مرتضوی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهره دامیار	خدیدجه
جغرافیا	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهره دامیار	جنت‌علی‌پور
علوم اجتماعی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری	زهره قموشی
فلسفه و منطق	نیما جواهری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد، امیرکیا باقری	
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهره دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی‌مقدم، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، فریبا رئوفی (عمومی)
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی (اختصاصی)، زهره تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	حمید عباسی

زبان و ادبیات فارسی

۱- گزینه «۱»

(الهام ممری)

د) افسر: دیهیم، تاج، کلاه پادشاهی / ج) مردان کامل: ابدال / الف) اوان: وقت، هنگام / ب) ماندها: اشباه

(فارسی ۱، لغت، واژه‌نامه)

۲- گزینه «۴»

(الهام ممری)

در ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»، سه واژه «درایت، دانش، آگاهی» هم‌معنا هستند؛ اما در گزینه «۴»، واژه‌ای که بتواند با سایر واژگان هم‌معنی باشد، وجود ندارد.

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۳- گزینه «۲»

(الهام ممری)

واژه‌های فرد و معنای صحیح آن‌ها:

مدام: همیشه، پیوسته، می/ایدون: این چنین/ استبعاد: دور دانستن، بعید شمردن چیزی/ قاش: قاج، قسمت برآمده جلوی زین، کوهه زین/ ارتفاع: محصول زمین‌های زراعی

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۴- گزینه «۴»

(سیر ممد هاشمی-مشور)

تمامی واژه‌های آورده شده در گزینه «۴» از نظر املا و معنا با یکدیگر مطابقت دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: غدر: مکر و حيله/ قدر: ارزش و اعتبار.

گزینه «۲»: مؤونت: لوازم معیشت، رنج و سختی/ معونت: یاری کردن.

گزینه «۳»: عظم: استخوان/ عزم: اراده، قصد.

(فارسی، املا، ترکیبی)

۵- گزینه «۱»

(هسین پرهیزگار- سبزواری)

واژه‌هایی که نادرست نوشته شده است:

گزینه «۲»: طبع

گزینه «۳»: غالب در مصراع اول

گزینه «۴»: سلاح

(فارسی، املا، ترکیبی)

۶- گزینه «۱»

(کاظم کاظمی)

غلط املائی و شکل درست آن:

سنا ← ثنا (ستایش)

(فارسی، املا، ترکیبی)

۷- گزینه «۳»

(فرهاد فروزان‌کیا-مشور)

کتاب‌های «جوامع الحکایات و لوامع الروایات»، «ارزیابی شتاب زده» و «تفسیر سوره یوسف» درست معرفی شده است.

تشریح موارد دیگر:

«سمفونی پنجم جنوب» از زار قبتانی است.

«مآنده‌های زمینی و مآنده‌های تازه» از آندره ژید است.

«گوشواره عرش» سروده سید علی موسوی گرماردی است.

«من زنده‌ام» نوشته معصومه آباد است.

توجه: سپیده کاشانی تخلص شاعری خانم سرور اعظم باکوچی است.

(فارسی ۱، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۸- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا اهمری)

جناس همسان: تکرار «پرده» با دو معنا (اولی: حجاب، دومی: پرده موسیقی)

ایهام تناسب: ساز کردن (مهیا کردن) متناسب با پرده دوم

تشبیه: بار فراق

جناس ناهمسان: این و بین

نبود آرایه‌های «استعاره»، «ایهام»، «تکرار» و «حسن تعلیل» سایر گزینه‌ها را رد کرده است.

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۹- گزینه «۳»

(هامون سبطی)

بیت «ج»: تمثیل دارد. اما این تمثیل به شکل اسلوب‌معادله بیان نشده است، زیرا مثال از بخش پایانی مصراع نخست آغاز شده است و دو مصراع در هم تنیده‌اند (استقلال دستوری ندارند): دل به یک نظاره از جا رفت (موضوع) و ذره‌ای که آفتابی را در مقابل بنگرد، کی ماند به جا (مثال). در این بیت تضاد میان ذره و آفتاب (خورشید) نباید از چشم دور بماند.

بیت «ه»: مصراع دوم دلیلی شاعرانه (حسن تعلیل) است برای مصراع نخست نه مثالی برای آن. پس به این دلیل به چشم نمی‌آید که خودش را گم کرده است، زیرا گفتیم به زیبایی تو است و او گنجایش این تعریف را نداشت.

بیت «د»: نمونه سالمی برای آرایه اسلوب‌معادله است، زیرا مصراع دوم، مثالی است برای مصراع نخست و هر مصراع استقلال دستوری دارد.

بیت «الف»: دلدار (تو) زیباتر از خورشید و ماه و فرشتگان در نظر گرفته شده است (تشبیه برتر)

بیت «ب»: آشکار است که «آن شمع» استعاره از دلدار است.

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۰- گزینه «۱»

(مرتضی منشاری-اردبیل)

کنایه: «زبان آوری کردن» کنایه از «چیره‌دستی در سخن و شیرین سخن بودن» است. / ایهام: ندارد.

ایهام‌تناسب: «شکر» طعم و مزه شیرین دارد و نیازی به بیان آن ندارد و از سوی دیگر «شکر» نام خاص زنی در خسرو و شیرین نظامی است و با شیرین محبوب خسرو تناسب دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: استعاره (اضافه استعاری): شوخی نرگس / تشبیه (تشبیه تفضیل): ترجیح دادن زیبایی معشوق بر نرگس

گزینه «۳»: حسن تعلیل: آوردن دلیل غیرواقعی و ادبی برای گریبان دریدن گل‌ها / مجاز: «حرف» مجاز از سخن

گزینه «۴»: ایهام تناسب: پروانه ۱-اجازه، ۲-نام حشره که در این معنی با شمع تناسب دارد. / تشخیص: اجازه یافتن فلک (آسمان)

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۱- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا اهمری)

بیت فاقد استعاره است و ماه و سرو در مصراع نخست در معنای حقیقی به‌کار رفته‌اند.

تشبیهات: تو ماه هستی، سروقد، تو سرو هستی و ماه‌سیما

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تشبیهات: دل به گوی و زلف به چوگان (به‌صورت مضمّر و پنهان) / تحمل کردن گوی: تشخیص و استعاره

گزینه «۲»: استعاره: جوش غم و بنیاد دل / تشبیهات: سیلاب سرشک و قصر بنیاد

گزینه «۴»: تشبیهات: گوهر تعلیم، گوهر تربیت، گوهر عمر

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۲- گزینه ۴»

(مصنن فرایی - شیرازی)
گزینه ۱: سواد فقر/ ملک سکندر/ آب حیوان/ گریه شمع/ شمع شبستان/ شبستان من.
گزینه ۲: نور خود/ خرمن ماه/ نگهبان من.
گزینه ۳: دولت کوتاه دیدگان/ کوتاه دیدگان روزگار/ گزند چشم/ خواب من.
گزینه ۴: کعبه عشق/ ریگ بیابان/ بیابان من/ زخم شمشیر/ شمشیر زبان/ خار مغلان/ مغلان من.
(فارسی، دستور، ترکیبی)

۱۳- گزینه ۲»

(هامون سبطی)
گزینه ۱: «محمل» مجاز از کاروان است. (جزء به کل آمده است).
گزینه ۲: ای ساریان (۱)، بار من افتاد (۲)، خدا را (به خدا) [سؤگندت می‌دهم].
(۳)، مددی [کن] (۴) که امید کرم مرا همراه این محمل کرد. (۵)
گزینه‌های ۳ و ۴: امید کرم مرا همراه این محمل کرد (= گرداند) ← «م» مفعول است و «همراه این محمل» مسند.
(فارسی، دستور، ترکیبی)

۱۴- گزینه ۲»

(مصنن اصغری)
در ابیات گزینه‌های ۱، ۳، ۴ دو جمله مرکب وجود دارد و در گزینه ۲ یک جمله مرکب.
اگر سرمست در آیی، عالم بهم برآید [و] گرد خاک وجود ما، از عدم برآید
جمله پیرو جمله پایه
جمله پیرو جمله پایه

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «محال است [که] صبر عنان گیر شوق شود / چه کسی شنیده است
جمله پایه
جمله پیرو
[که] نیستان قفس شیر شود
جمله پیرو
گزینه ۳: «گفتم [که] غبار خط او خاک مراد من شود / نمی‌دانستم [که] زمین
جمله پایه
جمله پیرو

رخسار جانان را پنهان کند

جمله پیرو
گزینه ۴: «من چه کسی دارم تا غبار از بال و پرم افشانم / وقت بلبل خوش [باد]
جمله پایه
جمله پیرو
که چون باد صبا کسی دارد
جمله پیرو
(فارسی، دستور، صفحه ۷۹)

۱۵- گزینه ۳»

(کاتظم کاظمی)
در این گزینه، «درد» نهاد و «منادا» یعنی «یار» محذوف است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: بازگردانی مصراع: راستی غیر از جگر خوردن حاصلی ندارد.
گزینه ۲: بازگردانی بیت: [من] با صبر دشمن ناساز را خونین جگر می‌دارم.
(می‌سازم). اگر خار در پیراهن من باشد، [آن] را گل می‌کنم (می‌سازم) می‌گردانم.
گزینه ۴: بازگردانی بیت: اگر خاری در جگر بلبل یکرنگ خلد (فرو رود)، خون از پیراهن شاهدان باغ می‌چکد.
(فارسی، دستور، ترکیبی)

۱۶- گزینه ۳»

(مرتضی منشاری-ارربیل)
«کسی» نهاد جمله «هسته» بیت دوم است: کسی فسرده است که از عشق خالی شد
«هسته دوم»
«را» در مصراع دوم بیت اول، نشانه «فک اضافه» است و «صاحب‌دلان» نقش اضافی دارد: همه صاحب‌دلان را پیشه = پیشه همه صاحب‌دلان
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: «جمله‌های غیر ساده: ۱- غلام عشق شو (هسته) / که اندیشه این است (وابسته)، ۲- کسی فسرده است (هسته) / که از عشق خالی شد (وابسته)، ۳- بی‌عشق، مرده است (هسته) / گرش صد جان بود (وابسته)، (جمله ساده: همه صاحب‌دلان را پیشه این است).
گزینه ۲: «ترکیب‌های وصفی: ۱- همه صاحب‌دلان، ۲- صد جان / ترکیب‌های اضافی: ۱- غلام عشق، ۲- پیشه صاحب‌دلان
گزینه ۴: نقش عشق به ترتیب: ۱- غلام عشق: مضاف‌الیه، ۲- از عشق: متمم، ۳- بی‌عشق: متمم
(فارسی، دستور، ترکیبی)

۱۷- گزینه ۴»

(فره‌ار فرورزان‌کیا - مشهور)
پیام نهایی گنج حکمت «عامل و رعیت»، لزوم برخورد مناسب حاکم با کارگزاران ظالم است: این مفهوم در ابیات «۱، ۲ و ۳» تکرار شده است.
در گزینه ۴: شاعر چاره دفع ستم را رضایت می‌داند که تناسبی با مفاهیم ذکر شده ندارد.
(فارسی، مفهوم، صفحه ۱۰۱)

۱۸- گزینه ۴»

(علیرضا پعفری)
«دروغین بودن وعده یار» مفهوم مشترک دو بیت است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: شاعر نمی‌داند مورد توجه معشوق قرار خواهد گرفت یا نه
گزینه ۲: شاعر امیدوار است کسی، حتی به دروغ، او را به دیدار یار امیدوار کند.
گزینه ۳: شاعر به وعده دیدار یار خوش است؛ حتی اگر این وعده به دیدار منجر نشود.
(فارسی، مفهوم، صفحه ۵۵)

۱۹- گزینه ۲»

(مرتضی منشاری-ارربیل)
مفهوم کنایی ضرب‌المثل «گندمنامی جو فروش مباح» در نکوهش دورویی و ریاکاری است که از گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» نیز همین مفهوم دریافت می‌شود. مفهوم گزینه ۲ «در نکوهش خودستایی است».
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: «در نهان شراب می‌خورم و مردم آن را نوشتن کتاب می‌پندارند و عجیب است که آتش این تزویر و ریا دفتر را نمی‌سوزاند».
گزینه ۳: حافظ این خرقة درویشی را کنار بگذار تا جان به سلامت بری، زیرا هر چه بلا و مصیبت است، از جانب خرقة‌پوشان ریاکار و مدعی کرامت است.
گزینه ۴: «می‌خور؛ زیرا که گناهان پوشیده از ناله‌ان، بهتر از اطاعتی است که از سر تزویر و ریا باشد».
(فارسی، مفهوم، صفحه ۱۸)

۲۰- گزینه ۲»

(سیدعلیرضا احمدی)
در بیت گزینه ۲ «شاعر به بی‌نتیجه بودن رنج و زحمتی که باغبان تحمل می‌کند ولی باد صبا آن را از بین می‌برد، اشاره می‌کند، ولی پیام اصلی سایر ابیات لزوم تحمل سختی‌های عشق است».
(فارسی، مفهوم، صفحه ۹۳)

زبان عربی

۲۱- گزینه ۱

(علیرضا یغموری)
مفهوم این بیت، «میل و اشتیاق سالک برای ترک دنیا و رسیدن به محبوب» است که چندان ارتباطی با سؤال ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: بیت این گزینه با مفهوم «آزادگی و قناعت» متناسب با جمله «نگویم که مرا سخت دربايست نیست اما چون به آنچه دارم و اندک است، قانعم» از قاضی بست است.

گزینه ۳: بیت این گزینه با مفهوم «آخرت‌اندیشی» متناسب با جمله «مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است، حساب این نتوانم داد.» از قاضی بست است.

گزینه ۴: بیت این گزینه با مفهوم «پرهیز از مال شبهه‌ناک» متناسب با جمله «خواجه با امیر محمود به غزوها بوده است و من نبوده‌ام و بر من پوشیده است که آن غزوها بر طریق سنت مصطفی هست یا نه.» از قاضی بست است.

(فارسی ۲، مفهوم ۳، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۰)

۲۲- گزینه ۱

(سیرمهر هاشمی-مشور)
در این گزینه، معشوق با تیر غمزه دل عاشق را صید می‌کند، اما در گزینه‌های دیگر، تصویر خشمگین معشوق دیده می‌شود، در حالی که گره بر ایروان دارد!

(فارسی، مفهوم ۳، ترکیبی)

۲۳- گزینه ۳

(کافظم کافظمی)
مفاهیم سایر ابیات:

ب) آسوده بودن افراد رنج کشیده در دنیا از حساب‌رسی روز قیامت
د) بیان تأثیرگذاری سخن شاعر از زبان خود او
ه) فراگیر بودن فساد و ریا در جامعه

(فارسی، مفهوم ۳، ترکیبی)

۲۴- گزینه ۴

(مسن اصغری)
مفهوم مشترک ابیات «الف، ج»: توصیه به پاک کردن دل از حرص و طمع و هوا و هوس
مفهوم بیت «ب»: انسان با بصیرت و آگاه از مکر و حیل شیطان نمی‌ترسد.
مفهوم بیت «د»: فریب انسان حسود را نخور.

(فارسی، مفهوم ۳، ترکیبی)

۲۵- گزینه ۴

(هامون سیطری)
معنای بیت صورت پرسش: از لطف هم‌نشینی با گفته‌های عالمان و خردمندان کار قلم مدام گریه و ناله است. (طنز دارد: یعنی جز گریستن و نالیدن از خرد و علم چیزی حاصل نمی‌شود.)

گزینه ۱: با توجه به معنای بیت روشن است که هیچ تناسبی میان مفهوم این دو بیت برقرار نیست.

گزینه ۲: «صحت» در این جا به معنی «هم‌نشینی و مصاحبت» است و مترادف «گفتار» نیست.

گزینه ۳: ۱- فیض صحبت ۲- صحبت گفتار ۳- گفتار اهل ۴- اهل علم ۵- اهل خرد ۶- کار قلم

گزینه ۴: برای جاری بودن جوهر از نوک قلم و صدای ناله مانند کشیده شدن قلم بر روی کاغذ علتی خیالی و شاعرانه ارائه شده است.

(فارسی، ترکیبی)

۲۶- گزینه ۲

(علی مسن زاده)
«بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ»: به خداوند (الله) و فرستادگانش (پیامبرانش) (رد گزینه‌های ۴ و ۳) / «لَمْ يُفَرِّقُوا»: فرق نگذاشتند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أَوْلَيْكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجُورَهُمْ»: پاداش‌هایشان را به ایشان عطا خواهد کرد، مزدهایشان را به آن‌ها خواهد داد (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه)

۲۷- گزینه ۱

(اسماعیل علی پور)
«موظَّف»: کارمند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «المطار»: فرودگاه (رد گزینه ۲) / «قال لأحد المسافرين»: به یکی از مسافران گفت (رد گزینه ۳) / «ضع»: بگذار، قرار بده (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «حقیبة»: کیف، چمدان / «هنا»: اینجا / «ابحث عن جوازك»: به دنبال گذرنامه‌ات بگرد (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۲۸- گزینه ۴

(علی مسن زاده)
«ليعلم الإنسان»: باید انسان آگاه باشد، بایستی انسان بداند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «من»: هرکس، هرکه (رد گزینه ۲) / «تسعى»: تلاش کند / «لن يخسر»: زیان نخواهد کرد (رد گزینه ۳) / «الظروف له صعبة»: شرایط برایش دشوار باشد، شرایط برای او سخت باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(ترجمه)

۲۹- گزینه ۳

(کافظم غلامی)
«هل تصدق»: آیا باور می‌کنی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «شرة صغيرة»: یک اخگر کوچک (رد گزینه ۲) / «تستطيع»: می‌تواند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) ← در گزینه ۴ در جای مناسبی ترجمه نشده است) / «أن تحدث»: به وجود بیاورد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «تهدم»: ویران کند (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

۳۰- گزینه ۴

(ولی برقی- ابهر)
«أحس»: (جواب شرط و مضارع اخباری): احساس می‌کند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «يُكاد يقتله»: نزدیک است او را بکشد (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «ألا يَعود»: که باز نگردد (رد گزینه ۲) / «الكذب»: دروغ (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / در گزینه ۳ «مرّة أخرى» در جای خود ترجمه نشده است و در جمله قبل از خود، ترجمه آن آمده است و نادرست می‌باشد.

(ترجمه)

۳۱- گزینه ۲

(الله مسیح فراه)
«قد طلب»: خواسته است (رد گزینه ۱) / «التقاعد»: بازنشستگی (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «بیتعد»: دور شود (رد گزینه ۴) / «أعماله الصعبة»: کارهای سختش (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «يقوم قیاما أكثر»: بیشتر به ... بپردازد (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

۳۲- گزینه ۲

(ولی برقی- ابهر)
«رَتما»: چه بسا، شاید (رد گزینه ۴) / «أكبر الكائنات»: بزرگترین موجودات (رد گزینه ۱) / «قد یبلغ»: گاهی می‌رسد (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «وزنه»: وزنش (رد گزینه ۱) / در گزینه ۴ (برای او) اضافه است و در عبارت عربی وجود ندارد.

(ترجمه)

۳۳- گزینه «۴»

(کلام غلامی)

«تَرْضِعُ» فعل معلوم و متعدی است؛ بنابراین «شیر می‌خورند» ترجمه مناسبی برای آن نیست و ترجمه صحیح آن «شیر می‌دهند» است.

(ترجمه)

۳۴- گزینه «۱»

(ولی برهمنی - ابور)

در گزینه «۲» «من» جمع است چون فعل پس از آن نیز جمع آمده است و ترجمه آن به صورت مفرد نادرست است. در گزینه «۳» «تَفْتَشُ» مضارع مجهول است نه معلوم، از حرکت عین‌الفعل و مرفوع بودن «عین» به عنوان نایب فاعل می‌توان به پاسخ درست رسید، (ترجمه درست عبارت: و گاهی چشمه زندگی در تاریکی‌ها جست‌وجو می‌شود). در گزینه «۴» «سلوکه الّذی» به‌درستی ترجمه نشده است و ترجمه صحیح آن (رفتارش که) می‌باشد.

(ترجمه)

۳۵- گزینه «۳»

(اسماعیل علی‌پور)

«اگر»؛ اذله / ان / «مرغ مگس»: الطّنان، الطّائر الطّنان / «بال‌هایش»: جناحیه (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «سمت راست»: یمین (رد گزینه ۲) / «حرکت دهد»: یحرک، حرک (در اسلوب شرط) / «ذم»: ذنب / «سخت چپ»: یسار، شمال / «حرکت می‌کند»: یتحرک، تحرک (در اسلوب شرط) (رد گزینه ۱)

نکته ۱: در اسلوب شرط وقتی دو فعل ماضی داریم می‌توانیم هر دو را مضارع ترجمه کنیم.

نکته ۲: اگر فعل شرط مضارع باشد، جواب شرط نمی‌تواند ماضی باشد. (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

ترجمه متن:

جنگل‌ها ریه زمین‌اند که زمین ما با آن‌ها نفس می‌کشد، آن‌ها یکی از منابع طبیعی هستند که به نقش حیاتی خود در جذب گاز کربن‌دی‌اکسید و گازهای مضر دیگر و آزادسازی اکسیژن خالص می‌پردازند. مطالعات علمی روشن کرده است که یک کیلومتر مربع جنگل، در یک روز، حدود ۱۰ تن اکسیژن آزاد می‌کند، علاوه بر آن درخت‌هایی در جنگل‌ها وجود دارند که ماده‌های ضد باکتری و ویروس‌ها را ترشح می‌کنند. این زمین‌های مشجر دارای زیبایی طبیعی هم هستند و منبعی برای مواد ساخت و ساز به شمار می‌روند. جنگل‌ها تأثیر مفیدی بر هوا دارند چرا که وجودشان در منطقه‌ای، آن را معتدل‌تر و مرطوب‌تر می‌سازد. جنگل‌ها مرکز مهمی برای تنوع زیستی و زیستگاهی برای حیوانات و پرندگان هستند. متأسفانه انسان در گذر تاریخ، اقدام به تخریب جنگل‌ها از طریق سوزاندن آن‌ها یا از بین بردنشان برای اهداف ساخت و ساز یا کشاورزی و دلایل دیگر کرده است.

۳۶- گزینه «۳»

(سید ممدعلی مرتضوی)

مطابق متن، عبارت «انسان می‌تواند از جنگل‌ها برای تأمین مواد ساخت و ساز استفاده کند!» صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: جنگل‌ها نقش بزرگی در تولید گاز کربن دی‌اکسید دارند! (نادرست)
گزینه «۲»: ترجمه عبارت: جنگل‌ها سردتر از زمین‌های خالی از جنگل هستند! (نادرست)
گزینه «۴»: ترجمه عبارت: اگر انسان اقدام به تخریب جنگل‌ها کند، رطوبت هوا زیاد خواهد شد! (نادرست)

(درک مطلب)

۳۷- گزینه «۴»

(سید ممدعلی مرتضوی)

ترجمه عبارت صورت سؤال: جنگل‌ها ریه زمین نامیده می‌شوند
مطابق متن، عبارت «زیرا درختانی در آن‌ها هست که مقدار گازهای مضر را کاهش می‌دهد!» برای تکمیل صورت سؤال مناسب است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: زیرا می‌توانیم از زیبایی طبیعی آن‌ها بهره ببریم! (نادرست)
گزینه «۲»: ترجمه عبارت: زیرا آن‌ها زیستگاهی طبیعی برای بسیاری از حیوانات هستند! (نادرست)

گزینه «۳»: ترجمه عبارت: زیرا موجودات زنده فقط در جنگل‌ها نفس می‌کشند! (نادرست)
(درک مطلب)

۳۸- گزینه «۲»

(سید ممدعلی مرتضوی)

ترجمه عبارت صورت سؤال: بشر چگونه جنگل‌ها را تخریب می‌کند؟
مطابق متن، عبارت «زیاده‌روی در استفاده از آب» نامناسب است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: روشن کردن آتش در جنگل! (درست)

گزینه «۳»: ترجمه عبارت: کشاورزی به شکلی نادرست! (درست)

گزینه «۴»: ترجمه عبارت: خالی کردن جنگل از درختان سبزا! (درست)

(درک مطلب)

۳۹- گزینه «۲»

(سید ممدعلی مرتضوی)

«چگونگی ترشح مواد مفید از درختان» در متن تشریح نشده است. سایر موضوعات (به‌ترتیب: کارهای زیانبار انسان برای درختان، نقش جنگل‌ها در رشد زندگی اقتصادی و تأثیر جنگل‌ها در سلامتی انسان و موجودات دیگر) در متن ذکر شده است.

(درک مطلب)

۴۰- گزینه «۴»

(سید ممدعلی مرتضوی)

در گزینه «۴»، «خبر» نادرست است. «الغابات» مبتدا و «رئة» خبر آن است.

(تفلیل صرفی و محل اعرابی)

۴۱- گزینه «۲»

(سید ممدعلی مرتضوی)

در گزینه «۲»، «حروفه أصلیة کلها، مجهول، فاعله محذوف» همگی نادرست است. فعل «تفرّز» مضارع باب افعال است و یک حرف زائد دارد. از سوی دیگر، فعلی معلوم است و فاعل آن محذوف نیست.

نکته مهم درسی: عبارت «فاعله محذوف» همواره توضیحی برای فعل مجهول است.

(تفلیل صرفی و محل اعرابی)

۴۲- گزینه «۴»

(سید ممدعلی مرتضوی)

در گزینه «۴»، «مذکره: آخر، علی وزن: فاعل» نادرست است. «آخری» بر وزن (فعلی) اسم تفضیل مؤنث است، مذکر آن نیز بر وزن «أفعل» می‌آید و به‌صورت «آخر» صحیح است.

(تفلیل صرفی و محل اعرابی)

۴۳- گزینه «۳»

(علی مهسن‌زاده)

در گزینه «۳» لفظ «المُخترعات» و «مُساعدَة» به شکل نادرست حرکت‌گذاری شده‌اند و شکل صحیح آن‌ها «المُخترعات» اسم مفعول و «مُساعدَة» مصدر از باب مُفاعلة می‌باشد.

(فیض حرکات)

۴۴- گزینه ۲

«فَرِحَ» و «سَرَّ» هر دو به معنای «شاد شد» هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «حَتَرَ: حیران کرد» و «أثار: برانگیخت» مترادف نیستند.

گزینه ۳: «تَصَحَّحَ: تصحیح می‌شود» و «تَصَيَّرَ: می‌گرداند» مترادف نیستند.

گزینه ۴: «مَسْمُوحٌ» به معنای «مُجَازٌ» می‌باشد و «مَمْنُوعٌ» متضاد آن است نه مترادف.

(واژگان)

۴۵- گزینه ۴

(کَلَامٌ غَلَامِي)

در این گزینه «العینین» مفعول و منصوب بالیاء است چون اسم مثنوی است؛ اما در سایر گزینه‌ها به ترتیب «الدّالّیین، عبادة و التّمارین» همگی مفعول و منصوب بالفتحة هستند. دقت کنید که «الدّالّیین» و «التّمارین» جمع مکسرند و منصوب بالیاء نیستند.

(قواعد اسم)

۴۶- گزینه ۲

(الله مسیح فواه)

«عامل» فعل مزید از باب «مفاعلة» است و ضمیر «ی» در آن مفعول می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

فعل در گزینه‌های «۱» و «۴» ثلاثی مجرد است و در گزینه‌های «۱» و «۳» نون وقایه نداریم و «ی» در آخر دو فعل به کار رفته، از حروف اصلی فعل است نه ضمیر.

(انواع هملات)

۴۷- گزینه ۱

(ولی بریی - ابور)

در گزینه «۱» «تَخَرَّجَنَ» جواب شرط و ماضی است (ترجمه عبارت: اگر این دانشجویان بیشتر از آنچه می‌بینیم تلاش کنند، پس از دو سال از دانشگاه فارغ‌التحصیل می‌شوند). در گزینه «۲» «فَهُوَ قَدْ حَاوَلَ» جواب شرط از نوع جمله اسمیه است و «حَاوَلَ» به تنهایی جواب شرط نیست. در گزینه «۳» ادات شرطی وجود ندارد، در این گزینه «مَنْ» استفهامی و به معنای (چه کسی) و «مَا» نیز موصولی و به معنای (آنچه - چیزی که) است. در گزینه «۴» «يُبْعَدُ» جواب شرط و مضارع است.

(انواع هملات)

۴۸- گزینه ۳

(ولی بریی - ابور)

در همه گزینه‌ها «لام» امر به معنای (باید) به کار رفته است؛ به جز گزینه «۳» که «لام» در آن ناصبه و به معنای (برای اینکه) است.

ترجمه عبارت‌ها:

گزینه ۱: «هرگاه معلم شروع به سخنرانی کند، پس دانش‌آموزان باید همگی به او گوش فرا دهند.»

گزینه ۲: «مؤمنان بی‌نیاز باید نیازمندان را در پیرامون خود در هر حالی اطعام کنند.»

گزینه ۳: «برای اینکه حال خواهر مبتلایم به زکام خوب شود، به پزشک مراجعه کرد.»

گزینه ۴: «باید خواننده از کتابی که برای مطالعه و افزایش شناخت خود انتخاب می‌کند، سود ببرد.»

(قواعد فعل)

۴۹- گزینه ۳

(اسماعیل علی پور)

در گزینه «۳»، «مَعْجَبِينَ» حال و جمع سالم است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «المسرویین» جمع سالم است اما نقش آن حال نیست و صفت می‌باشد.

گزینه ۲: «مَنْكَسِرًا» حال است اما جمع سالم نیست بلکه مفرد می‌باشد.

گزینه ۴: جمله «و هو مظلوم» حال است.

(حال)

۵۰- گزینه ۱

(الله مسیح فواه)

در اینجا «لا تسمع» صیغه للغة است و معنای جمله چنین است: معلم من قبل از اتمام امتحان به دانش‌آموزان اجازه خروج نمی‌دهد.

اگر «معلمتی» منادا بود با توجه به مؤنث و مخاطب بودنش باید از فعل «لا تسمعی» استفاده می‌کردیم.

(اسلوب نداء)

فرهنگ و معارف اسلامی

۵۱- گزینه ۴

(علیرضا ذوالفقاری زهل)

انسان، ابتدا درباره هر کاری تفکر می‌کند، اگر تشخیص داد که آن کار مفید است و او را به هدفش می‌رساند، آن را انتخاب می‌کند و انجام می‌دهد. هدایت خداوند نیز از مسیر این دو ویژگی (توانایی تعقل و تفکر و قدرت اختیار و انتخاب) می‌گذرد.

(دین و زندگی ۱ و ۲، ترکیبی)

۵۲- گزینه ۲

(عباس سیرشستر)

در سوره مائده می‌خوانیم: «شیطان می‌خواهد به وسیله شراب و قمار، در میان شما عداوت و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا دور سازد و از نماز باز دارد.» و در آیه شریفه دیگر می‌فرماید: «من آمن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحاً فلا خوف علیهم و لا هم یحزنون»

(دین و زندگی ۱، درس‌های ۲ و ۴)

۵۳- گزینه ۴

(فیروز نژادنیف)

آیه «حتی إذا جاء احدهم الموت قال رب ارجعون لعلى اعمل صالحاً فیما ترکت کلا» اینها کلمه هو قائلها و من ورائهم برزخ الی یوم یبعثون» مربوط به برزخ است. در برزخ روح انسان به تمامه دریافت شده و به حیات خود ادامه می‌دهد و جسم توقی نمی‌شود.

این آیه به گفت‌وگوی خدا با انسان‌ها مربوط است نه ملائکه با انسان. در برزخ انسان به تمام مراتب آگاهی ندارد.

(دین و زندگی ۱، درس ۶)

۵۴- گزینه ۱

(مسن بیاتی)

- تنها نیکوکارانند که از وحشت روز قیامت در امان‌اند.

- زنده شدن همه انسان‌ها: همه مردگان دوباره زنده می‌شوند و در پیشگاه خداوند حاضر می‌گردند در این هنگام انسان‌های گناهکار به دنبال راه فراری می‌گردند، دل‌های آنان سخت هراسان و چشم‌هایشان از ترس به زیر افکنده است.

(دین و زندگی ۱، درس ۷)

۵۵- گزینه ۴

(محمدرضا فرهنگیان)

«و شتاب کنید برای رسیدن به آموزش پروردگارتان و بهشتی که وسعت آن، آسمان‌ها و زمین است و برای متقیان آماده شده است؛ همان‌ها که در زمان توانگری و تنگدستی، انفاق می‌کنند و خشم خود را فرو می‌برند و از خطای مردم می‌گذرند و خدا نیکوکاران را دوست دارد. و آنها که وقتی مرتکب عمل زشتی می‌شوند، یا به خود ستم می‌کنند، به یاد خدا می‌افتند و برای گناهان خود طلب آموزش می‌کنند.» «جهنمیان می‌گویند: ما در دنیا از نمازگزاران نبودیم و از محرومان دستگیری نمی‌کردیم؛ همراه بدکاران غرق در معصیت خدا می‌شدیم و روز رستاخیز را تکذیب می‌کردیم.»

(دین و زندگی ۱، درس ۸)

۵۶- گزینه ۲»

(امین اسرپان پور)

عبارت «ای نفس امروز روزی بود که ...» ناظر بر محاسبه و ارزیابی و «گذشت ایام آفاتی دارد ...» از امام علی (ع) مؤید موضوع مراقبت از اقدامات در مسیر قرب الهی و ثبات قدم در این مسیر است.

(دین و زندگی ۱، درس ۹)

۵۷- گزینه ۱»

(عباس سیدشستر)

این مسافر نمی تواند در آن روز، روزه بگیرد بعداً باید یک روز قضای آن روز را روزه به جا آورد.

(دین و زندگی ۱، درس ۱۲)

۵۸- گزینه ۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

دریافت هر نعمتی از جانب خدا، مسئولیتی را نیز به همراه می آورد. نعمت زیبایی نباید در خدمت هوسرانان قرار گیرد. همان گونه که اگر انسان از علم خود به درستی استفاده نکند به جای رستگاری، شقاوت نصیبش می شود، عرضه نابه جای زیبایی هم به جای گرمی بخشیدن به کانون خانواده عفت و حیا را از بین می برد و این گوهر مقدس را از او می گیرد و امام صادق (ع) می فرماید: «لباس نازک و بدن نما نپوشید، زیرا چنین لباسی نشانه سستی و ضعف دینداری فرد است.»

(دین و زندگی ۱، درس ۱۳)

۵۹- گزینه ۳»

(مهمربضا فرهنگیان)

فلسفه (چرایی) حجاب از دقت در عبارت شریفه «ان يعرفن فلا یؤذین» فهمیده می شود که به عفاف شناخته شدن را بیان می دارد تا کم تر مورد اذیت و آزار قرار بگیرند و عبارت قرآنی «یدنین علیهن من جلابیبهن» به حدود حجاب اشاره دارد. زنان و مسلمانان از ابتدا با حجاب آشنا بودند ولی حدود آن را نمی دانستند که در آیه به نزدیک تر کردن جلابابها (روسری) خود اشاره می شود.

(دین و زندگی ۱، درس ۱۴)

۶۰- گزینه ۴»

(مرتضی مفسنی کبیر)

آمدن پیامبر جدید و آوردن (اتبان) کتاب جدید نشانگر این است که بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی اکنون نمی تواند پاسخگوی نیازهای مردم باشد.

سرانجام کسانی که به آخرین پیامبر یعنی دین اسلام ایمان نیاورده اند در آیه ۱۳۶ سوره بقره مندرج است: «و من ینبغ غیرالاسلام دیناً فلن یقبل منه و هو فی الاخرة من الخاسرین: هرکس که دینی جز اسلام اختیار کند هرگز از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیان کاران خواهد بود.»

(دین و زندگی ۲، درس ۳)

۶۱- گزینه ۳»

(مهمربضا فرهنگیان)

خداوند در آیه ۹۷ سوره نحل می فرماید: «هرکس، از مرد و زن، عمل صالح انجام دهد و اهل ایمان باشد خداوند به او حیات پاکیزه و پاک می بخشد.» و این آیه شریفه با توجه به حقوق برابر انسانها اشاره به تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت دارد.

(دین و زندگی ۲، درس ۴)

۶۲- گزینه ۲»

(امین اسرپان پور)

انحراف در تعالیم اسلامی معلول عدم عصمت پیامبر در تعلیم و تبیین دین و وحی الهی و سلب امکان هدایت از مردمان، ناشی از عدم عصمت پیامبر در حوزه دریافت و ابلاغ وحی است.

(دین و زندگی ۲، درس ۵)

۶۳- گزینه ۱»

(غیروز نژادنیف)

بی توجهی به این مسئله بزرگ (مرجعیت دینی و ولایت ظاهری) خود دلیلی بر نقص دین اسلام است؛ این در حالی است که دین اسلام کامل ترین دین الهی است. با تدبر در آیات و روایات مطمئن و مسلم نقل شده از پیامبر و مطالعه تاریخ اسلام در می یابیم که خداوند امام علی (ع) را به جانشینی رسول خدا و امامت پس از ایشان منصوب نمود.

(دین و زندگی ۲، درس ۷)

۶۴- گزینه ۳»

(غیروز نژادنیف)

- اگر کافری در جنگ کشته شد او را مثل نکنید ← سخت کوشی و دلسوزی در هدایت مردم

- ملاک برتری ثروت نیست. ← مبارزه با فقر

- طعنه و نیش زبان به پیامبر اکرم (ص) ← سخت کوشی و دلسوزی در هدایت مردم

(دین و زندگی ۲، درس ۶)

۶۵- گزینه ۴»

(سید امسان هنری)

به جایگاه برجسته رسیدن افراد دور از معیارهای اسلامی ← ارائه الگوهای نامناسب جایگاه و منزلت یافتن طالبان قدرت و ثروت ← تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت

(دین و زندگی ۲، درس ۹)

۶۶- گزینه ۴»

(سید امسان هنری)

آشنایی با شیوه حکومت داری امام زمان به هنگام ظهور ← تقویت معرفت و محبت به امام

آمدگی فراخواندن مردم برای پیوستن به حق ← آماده کردن خود و جامعه برای ظهور

(دین و زندگی ۲، درس ۱۳)

۶۷- گزینه ۴»

(مرتضی مفسنی کبیر)

در اصل کسی که گناه می کند از فرمان الهی سرپیچی کرده است و چنین شخصی خدا را دوست ندارد و این موضوع را می توان در آیه شریفه: «و الذین کسبوا السیئات جزاء سیئته بمثلها و ترهقهم ذلّه: و آنان که بدی پیشه کردند، جزای بد به اندازه عمل خود می بینند و بر چهره آنان غبار ذلت می نشیند» مشاهده کرد.

(دین و زندگی ۱ و ۲، ترکیبی)

۶۸- گزینه ۲»

(مهمربضا نیقا)

طبق حدیث امام علی (ع): «حب الشیء یعمی و یصم»: علاقه شدید به چیزی آدمی را کور و کر می کند و چشم و گوش را می بندد و عقل را به حاشیه می راند. در این راستا بهره مندی از مشورت با والدین مؤثر است.

(دین و زندگی ۲، درس ۱۸)

۶۹- گزینه ۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

هستی بخشی خداوند، همان توحید در خالقیت است که نام درس اول است و با آیه شریفه «الله نور السماوات و الارض» مرتبط است و بی همتایی و یگانگی خداوند همان «اصل و حقیقت توحید» است.

(دین و زندگی ۳، درس های ۱ و ۲)

۷۰- گزینه ۱»

(عباس سیدشستر)

در آیه شریفه «وعد الله الذین امنوا منکم ... و لیبذلّهم من بعد خوفهم امناً و...»

دعوت به توحید عملی و نهی از شرک عملی شده است.

(دین و زندگی ۲ و ۳، ترکیبی)

۷۱- گزینه «۱»

(مبیر فرهنگیان)

برتری هر کس (انسان‌ها) نزد خداوند به تقواست.

مطابق فرمایش پیامبر (ص) میزان برتری مؤمنین وابسته به درجه اخلاص آن‌هاست.
(دین و زندگی ۲ و ۳، ترکیبی)

۷۲- گزینه «۴»

(سیر امسان هنری)

آیه صورت سؤال و بیت گزینه «۴» هر دو به مسئولیت‌پذیری از نشانه‌ها و شواهد وجود اختیار اشاره دارند.

۷۳- گزینه «۳»

(عباس سیدشستر)

امام علی (ع) در مورد سنت املاء و استدراج می‌فرماید: «چه بسا احسان پیاپی خدا، کسی را گرفتار کند و پرده‌پوشی خدا او را مغرور سازد، و با ستایش مردم فریفته و شیفته خود گردد و خدا هیچ کس را همانند کسی که به او مهلت داده امتحان و آزمایش نکرده است.»
خداوند به بندگان خود اعلام می‌کند که: «پروردگار شما رحمت را بر خود واجب کرده است.»

(دین و زندگی ۳، رس ۶)

۷۴- گزینه «۴»

(مبیر رضا فرهنگیان)

شرکت در مجالس شادی جایز است و حتی اگر موجب تقویت صلۀ رحم یا تبلیغ دین شود مستحب است؛ به شرط آن که در این مجالس احکام دین مانند روابط میان محرم و نامحرم رعایت شود.

(دین و زندگی ۳، رس ۹)

۷۵- گزینه «۴»

(عباس سیدشستر)

هم آیه شریفه «قل هل یستوی الذین یعلمون...» و هم روایت زیبای حضرت صدیقه کبری (س) هر دو در مورد اهمیت علم و تعلیم و تعلم در اسلام است.

(دین و زندگی ۳، رس‌های ۱۰ و ۱۱)

زبان انگلیسی

۷۶- گزینه «۲»

(رحمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «استاد سابق دانشگاه بعد از بازنشستگی‌اش، تمام پولی را که در طول زندگی کاری‌اش به‌دست آورده بود، از دست داد.»

نکته مهم درسی:

با توجه به معنای جمله، عمل "gain" به معنای «به‌دست آوردن» مشخصاً قبل از عمل "lose" به معنای «از دست دادن» اتفاق افتاده است. در نتیجه، در جای خالی نیاز به زمان گذشته کامل داریم (رد گزینه‌های «۳» و «۴»). از سوی دیگر، در جای خالی قطعاً نیاز به فاعلی داریم که فعل "had gained" را انجام داده باشد (رد گزینه «۱»).

(گرامر)

۷۷- گزینه «۴»

(سعید کویانی)

ترجمه جمله: «گزارش بیمارستان ادعا می‌کرد که مطالعه‌ای که روی گروهی مشکل از ۳۵۴ دختر انجام شد، دریافت آن‌هایی که در ۳ سالگی چاق‌تر از دیگران بودند، در ۹ سالگی به بلوغ می‌رسیدند.»

نکته مهم درسی:

ضمیر موصولی در جمله‌واره وصفی نقش فاعلی دارد (رد گزینه‌های «۲» و «۳»). از طرفی، با توجه به این که مقایسه بین دو گروه انجام می‌گردد، برای کامل شدن مفهوم جمله نیازمند صفت برتر می‌باشیم (رد گزینه «۱»). بنابراین، تنها گزینه «۴» صحیح می‌باشد.

(گرامر)

۷۸- گزینه «۳»

(رحمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «استفاده از وسایل حمل و نقل عمومی به‌عنوان وسیله اصلی برای حرکت در سطح شهر می‌تواند ترافیک را کاهش دهد و با بهبود کیفیت هوا به داشتن محیطی سالم‌تر کمک کند.»

نکته مهم درسی:

نقش عبارت قبل از جای خالی برای فعل "reduce" به معنای «کاهش دادن» فاعلی است، پس نمی‌توان از ساختار مجهول در جای خالی استفاده کرد (رد گزینه «۴»). از سوی دیگر، فاعل اصلی جمله اسم مصدر است که نیازمند فعل مفرد می‌باشد (رد گزینه «۲»). دقت کنید که در ادامه جمله از شکل ساده فعل "help" استفاده شده است و این نشان‌دهنده وجود یک فعل وجهی مانند "can" در جای خالی است (رد گزینه «۱»).

(گرامر)

۷۹- گزینه «۳»

(سعید کویانی)

ترجمه جمله: «اگر پیش‌بینی کنندگان آب و هوا می‌توانستند به‌موقع هشدارهای مربوط به طوفان را ارائه دهند، آژانس‌های فضایی قادر می‌شدند اقداماتی برای محافظت از ماهواره‌های خود انجام دهند.»

نکته مهم درسی:

با توجه به فعل جمله اول (could provide) که در زمان گذشته است، مشخص می‌گردد که جمله شرطی از نوع دوم است؛ بنابراین، در جمله نتیجه نیازمند یکی از افعال "would, could, might" می‌باشیم (رد گزینه‌های «۱» و «۴»). با توجه به این که کلمه "able" صفت است، برای کامل شدن مفهوم به فعل "be" نیاز دارد (رد گزینه «۲»). بنابراین، تنها گزینه «۳» صحیح می‌باشد.

(گرامر)

۸۰- گزینه «۲»

(عمران نوری)

ترجمه جمله: «اگرچه انتظار آخر هفته‌ای رویایی را داشتیم، از تعطیلاتمان لذت نبردیم، چون در آخر هفته گذشته هزاران نفر در ساحل گرد هم آمده بودند و بیش از حد شلوغ بود.»

- (۱) چسبیدن به، ادامه دادن
(۲) گرد هم آمدن در
(۳) احاطه شدن توسط
(۴) ناگهان شروع به کاری کردن

(واژگان)

۸۱- گزینه «۴»

(سعید کویانی)

ترجمه جمله: «قبل از روشن کردن کولر گازی برای اولین بار در تابستان، بررسی کنید که فیلتر آن به‌درستی نصب شده باشد و خیلی کثیف نباشد.»

- (۱) به‌طور مستقیم
(۲) به‌صورت داوطلبانه
(۳) احتمالاً
(۴) به‌درستی

(واژگان)

۸۲- گزینه «۴»

(عمران نوری)

ترجمه جمله: «خانمی که داشت مصاحبه می شد پاسخ فوری نداد و گفت: «به مقداری زمان نیاز دارم تا درباره این پیشنهاد شغلی فکر کنم پیش از آن که تصمیم بگیرم.»

(۱) یادآوری کردن (۲) تأیید کردن

(۳) به دست آوردن، دست یافتن (۴) در نظر گرفتن، فکر کردن درباره

(واژگان)

۸۳- گزینه «۴»

(سپهر برومندپور)

ترجمه جمله: «افسران پلیس مطمئن هستند که بالاخره مردی را که مسئول مرگ جک است شناسایی کرده اند.»

(۱) تأسیس کردن (۲) مجروح کردن

(۳) قدردانی کردن، درک کردن (۴) شناسایی کردن

(واژگان)

۸۴- گزینه «۱»

(سعید گویانی)

ترجمه جمله: «در میان همه افراد حاضر در نشست علمی، او یکی از برجسته ترین اعضای جامعه علمی بود.»

(۱) برجسته (۲) تفریحی

(۳) مؤکد (۴) مشابه

(واژگان)

۸۵- گزینه «۳»

(مهرت مرآت)

ترجمه جمله: «من لباس هایم را بازتابی از شخصیتم می دانم. وقتی مردم به من و لباس هایم نگاه می کنند، می توانند تصور کنند که من چه نوع فردی هستم.»

(۱) ترکیب (۲) الهام

(۳) بازتاب، انعکاس (۴) اختصار، مخفف

(واژگان)

۸۶- گزینه «۲»

(رهمت اله استیری)

ترجمه جمله: «جالب است بدانید که نوشته های او از هنر باستانی تا [هنر] امروزی را در برمی گیرد و شامل بررسی نقاشی های جورجونه می شود.»

(۱) داخلی، خانگی (۲) باستانی

(۳) در دسترس، موجود (۴) مکرر، مرتب

(واژگان)

۸۷- گزینه «۲»

(سپهر برومندپور)

ترجمه جمله: «علی رغم این حقیقت که «ز دل برود هر آن که از دیده برفت»، از وقتی توماس از کشور رفته، دلم برای او خیلی تنگ شده است و حتی حس می کنم کمی بیشتر از قبل او را دوست دارم.»

(۱) دور باش، عزیز باش

(۲) از دل برود هر آن که از دیده برفت

(۳) مار گزیده از ریسمان سیاه و سفید می ترسد

(۴) هر سری عقلی دارد

(واژگان)

ترجمه متن کلوزتست:

آمریکایی ها سالانه ۱۰۰ میلیارد کیسه خواربار استفاده می کنند. یک تخمین نشان می دهد که آمریکایی ها سالانه بیش از ۱۲ میلیون بشکه نفت را فقط برای تولید کیسه های نایلونی خواربار مصرف می کنند که تنها پس از یکبار استفاده در نهایت در محل دفن زباله ها قرار می گیرند و قرن ها طول می کشد تا تجزیه شوند. کیسه های کاغذی نیز مشکل ساز هستند. برای اطمینان از این که آن ها به اندازه کافی محکم هستند تا یک بار پر را تحمل کنند، بیشتر آن ها از کاغذهای بکر تولید می شوند که نیاز به قطع درختانی دارد که دی اکسید کربن را جذب می کنند. تخمین زده می شود که سالانه حدود ۱۵ میلیون درخت برای تولید ۱۰ میلیارد کیسه کاغذی که هرساله در ایالات متحده از آن استفاده می کنیم، قطع می شود. یادتان باشد هنگام خرید، یک کیسه چند بار مصرف همراهتان داشته باشید و آن موقع که از شما می پرسند: «[کیسه] کاغذی [می خواهید] یا پلاستیکی؟» می توانید بگویید: «هیچ کدام.»

۸۸- گزینه «۲»

(حسن رومی)

نکته مهم درسی:

برای بیان منظور و هدف از انجام کاری می توانیم از مصدر با "to" استفاده کنیم (رد گزینه های «۱» و «۳»). با توجه به این که بعد از "produce" مفعول آمده است، مصدر مورد نظر نباید حالت مجهولی داشته باشد (رد گزینه «۴»).

(کلوزتست)

۸۹- گزینه «۱»

(حسن رومی)

(۱) محل دفن زباله (۲) جایگزین، انتخاب
(۳) تقاضا (۴) تحویل، مرسوله پستی

(کلوزتست)

۹۰- گزینه «۱»

(حسن رومی)

(۱) تحمل کردن، نگه داشتن
(۲) صرفه جویی کردن، نجات دادن
(۳) کنار گذاشتن، اختصاص دادن، مضایقه کردن
(۴) دسترسی داشتن

(کلوزتست)

۹۱- گزینه «۳»

(حسن رومی)

(۱) فاسد کردن (شدن)، خراب کردن (شدن)
(۲) آلوده کردن
(۳) جذب کردن
(۴) جایگزین کردن، سر جای خود گذاشتن

(کلوزتست)

۹۲- گزینه «۴»

(حسن رومی)

نکته مهم درسی:

با توجه به مفهوم جمله، "you" که قبل از جای خالی آمده است نقش مفعولی دارد؛ پس به فعل مجهول برای کامل کردن جمله نیاز داریم و فقط در گزینه «۴» فعل مجهول داریم.

(کلوزتست)

ترجمه متن درک مطلب اول:

دو ناشر بزرگ فرهنگ لغت، مریام- وبستر و "Dictionary.com"، کلمه "pandemic" (بیماری همه گیر) را به عنوان کلمه سال ۲۰۲۰ انتخاب کرده‌اند. مریام- وبستر گفت تصمیمش بر اساس «تعداد بسیار بالای» افرادی است که در فرهنگ لغت آنلاین آن در سال ۲۰۲۰ [کلمه] "pandemic" را جستجو کرده‌اند. سازمان جهانی بهداشت (WHO) کووید-۱۹ را در ۱۱ مارس ۲۰۲۰ یک بیماری همه گیر اعلام کرد. فرهنگ لغت آموزشی مریام- وبستر "pandemic" (همه‌گیری) را به عنوان رویدادی تعریف می‌کند که در آن یک بیماری بسیار سریع گسترش می‌یابد و تعداد زیادی از مردم را در یک منطقه گسترده یا در سراسر جهان تحت تأثیر قرار می‌دهد. جست‌وجو برای [کلمه] "pandemic" در وب سایت مریام- وبستر در ۱۱ مارس ۲۰۲۰ بیش از ۱۱۵۰۰۰ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافت. "Dictionary.com" نیز گفت که جست‌وجو برای [کلمه] "pandemic" در وب سایتش بیش از ۱۳۰۰۰ درصد در آن روز افزایش یافته است.

سایر فرهنگ‌های لغت نیز اصطلاحات مرتبط با کووید-۱۹ را به عنوان کلمه سال ۲۰۲۰ خود انتخاب کردند. فرهنگ لغت کمبریج بریتانیا کلمه "quarantine" (قرنطینه فردی) را انتخاب کرد. این فرهنگ لغت گفت که جست‌وجوها برای این کلمه در ماه مارس افزایش یافت، زمانی که بسیاری از کشورها دستور محدودیت‌های عمومی برای محدود کردن گسترش کووید-۱۹ را صادر کردند. دیکشنری کالینز، دیگر ناشر انگلیسی، کلمه "lockdown" (قرنطینه عمومی) را انتخاب کرد. این فرهنگ لغت گفت که این کلمه نشان‌دهنده یک تجربه مشترک برای مردم در سراسر جهان است. در دوران قرنطینه در سال ۲۰۲۰، کالینز بیان کرد «زندگی عمومی عادی به حالت تعلیق درآمده است.» و «ما تعداد کمی از مردم و مکان‌های کمتری را می‌بینیم.» همچنین افزود که قرنطینه اکنون به عنوان «یک اقدام سلامت عمومی» تلقی می‌شود.

۹۳- گزینه «۱»

(مفهم طاهری)

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای متن چیست؟»

«کلمه سال ۲۰۲۰»

(درک مطلب)

۹۴- گزینه «۲»

(مفهم طاهری)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در متن تعریف شده است؟»

«pandemic» (همه‌گیری)

(درک مطلب)

۹۵- گزینه «۳»

(مفهم طاهری)

ترجمه جمله: «طبق پاراگراف «۲»، جست‌وجوها برای کلمه "pandemic" در وبسایت‌های مریام- وبستر و "Dictionary.com" در روزی که سازمان جهانی بهداشت (WHO) کووید-۱۹ را یک بیماری همه‌گیر اعلام کرد، به‌طور قابل‌ملاحظه‌ای افزایش یافت.»

(درک مطلب)

۹۶- گزینه «۴»

(مفهم طاهری)

ترجمه جمله: «بر اساس متن، فرهنگ‌های لغت کمبریج و کالینز کلماتی را انتخاب کردند که با انتخاب مریام- وبستر برای کلمه سال ۲۰۲۰ متفاوت بود.»

(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب دوم:

از سال ۱۹۳۰، نمرات اندازه‌گیری ضریب هوش (IQ) در سراسر جهان افزایش یافته است. جیمز فلین اولین بار این پدیده را در دهه ۱۹۸۰ در ایالات متحده کشف کرد. تجزیه و تحلیل بیشتر نشان داد که این پدیده در هر کشوری که چنین داده‌هایی جمع‌آوری شده است، رخ می‌دهد. این روند به‌عنوان اثر فلین شناخته می‌شود، که هر سال نمرات آزمون هوش در سراسر جهان افزایش می‌یابد. محققان حجم قابل‌توجهی از تحقیق و بررسی را نه تنها به دلیل گستره جغرافیایی آن، بلکه به این دلیل که این افزایش هر ساله در قرن گذشته رخ داده است، به آن اختصاص داده‌اند.

آیا داریم باهوش‌تر می‌شویم؟ به‌طور کلی، تست‌های IQ برای اندازه‌گیری هوش سیال و هوش متبلور طراحی می‌شوند. هوش سیال به توانایی‌های حل مسئله، مانند جست‌وجو برای الگوها و استفاده از نشانه‌های بصری برای حل مسائل اشاره دارد. هوش متبلور به مهارت‌های آموخته‌شده مانند ریاضیات و واژگان اشاره دارد. زمانی که تست‌های هوش انجام می‌شوند، میانگین نتایج آزمون را ۱۰۰ با انحراف معیار ۱۵ تا ۱۶ امتیاز قرار می‌دهند. توزیع نمره آزمون با هر دسته جدید از شرکت‌کنندگان در آزمون مجدداً استانداردسازی می‌شود، به‌طوری که عدد ۱۰۰ به‌طور مداوم میانگین نمره آزمون‌دهندگان آن سال را نشان می‌دهد. وقتی آزمون‌دهندگان جوان‌تر در آزمون‌های قدیمی‌تر شرکت می‌کنند، میانگین نمره آن‌ها بالاتر از میانگین گروه قبلی است؛ اثر فلین.

۹۷- گزینه «۲»

(سپهر برومنرپور)

ترجمه جمله: «با توجه به متن، صحیح است که ...»

«تست‌های هوش معمولاً به‌گونه‌ای طراحی می‌شوند که میانگین نمره ۱۰۰ داشته باشند.»

(درک مطلب)

۹۸- گزینه «۳»

(سپهر برومنرپور)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر را می‌توان از متن استنباط کرد؟»

«اثری که برای اولین بار توسط جیمز فلین کشف شد منحصر به ایالات متحده نیست.»

(درک مطلب)

۹۹- گزینه «۴»

(سپهر برومنرپور)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر نمونه‌ای از مهارت‌های مرتبط با هوش متبلور است؟»

«دانستن نحوه خواندن یک کتاب داستان»

(درک مطلب)

۱۰۰- گزینه «۱»

(سپهر برومنرپور)

ترجمه جمله: «کلمه "devoted" در پاراگراف «۱» از لحاظ معنایی به ... نزدیک‌ترین است.»

«"dedicated" (اختصاص دادن)»

(درک مطلب)

ریاضی

۱۰۱- گزینه «۳»

(علیرضا عبیدی)

ابتدا به کمک قضیه فیثاغورس و حل معادله، مقدار x را به دست می آوریم:

$$\rightarrow (x+1)^2 + 8^2 = (2x)^2$$

$$\Rightarrow x^2 + 1 + 2x + 64 = 4x^2$$

$$\Rightarrow 4x^2 - x^2 - 2x - 65 = 0$$

$$\Rightarrow 3x^2 - 2x - 65 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-2)^2 - 4(3)(-65) = 4 + 780 = 784 = (28)^2$$

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-(-2) \pm 28}{2(3)} = \frac{x > 0}{6} \rightarrow x = \frac{2+28}{6} = \frac{30}{6} = 5$$

مساحت مثلث برابر است با:

$$S = \frac{1}{2}(x+1)(8) = 6 \times 4 = 24$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۹ تا ۳۲)

۱۰۲- گزینه «۱»

(پویر زنگنه قاسم‌آبادی)

$f(x)$ زمانی به دست می آید که $x + \frac{1}{x} = 3$ باشد، در نتیجه:

$$\left(x + \frac{1}{x}\right)^2 = x^2 + \frac{1}{x^2} + 2 = 9 \Rightarrow x^2 + \frac{1}{x^2} = 7$$

پس کافی است « $x^2 + \frac{1}{x^2}$ » را برابر ۷ قرار دهیم، در نتیجه:

$$f(x) = 7 + 15 = 22$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

۱۰۳- گزینه «۲»

(سعید عزیزقانی)

محور تقارن سهمی داده شده یک خط عمودی است و نقاط موجود روی خط عمودی هم طول هستند. بنابراین طول نقاط A و B برابر است:

$$2k - 1 = 2k + 1 \Rightarrow k = 2$$

اگر $k = 2$ باشد، طول نقاط A و B برابر ۵ است. بنابراین معادله محور تقارن سهمی به صورت $x = 5$ است.

$$x = -\frac{(\text{ضریب } x)}{2 \times (\text{ضریب } x^2)} = -\frac{a-11}{2a} = 5$$

$$\Rightarrow 10a = 11 - a \Rightarrow a = 1$$

$$\Rightarrow a + k = 1 + 2 = 3$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۱۰۴- گزینه «۱»

(سعید عزیزقانی)

هر چهار مورد را جداگانه بررسی می کنیم:

(الف) این سؤال جهت دار است و به ذهن خواننده جهت می دهد، بنابراین نباید در پرسشنامه باشد. پس این جمله غلط است.

(ب) این جمله درست است.

(پ) «قطر تنه درختان» یک متغیر کمی نسبتی است، پس این جمله غلط است.

(ت) این جمله درست است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۷۲ تا ۸۴)

۱۰۵- گزینه «۲»

(پویر زنگنه قاسم‌آبادی)

۲ عدد اول را به ترتیب (از کوچک به بزرگ)، x_1 و x_2 و x_3 می نامیم:

$$\frac{x_1 + x_2 + x_3}{3} = 78 \Rightarrow x_1 + x_2 + x_3 = 3 \times 78 = 234$$

حاصل جمع سه عدد، یک عدد زوج شده است، پس هر ۳ عدد زوج اند یا دو تا فرد و یکی زوج. هر ۳ زوج نمی توانند باشند چون ۳ عدد زوج اول نداریم.

پس دو تا فردند و یکی زوج، از طرفی هر سه اول هم هستند و چون یکی شان زوج است، پس $x_1 = 2$ (چون تنها عدد اول زوج فقط «۲» است). پس $x_1 = 2$ در نتیجه:

$$x_2 + x_3 = 234 - 2 = 232$$

$$\Rightarrow \frac{232}{2} = 116 = \text{میانگین دو عدد بزرگتر}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

۱۰۶- گزینه «۱»

(سعید عزیزقانی)

با اضافه کردن داده‌های ۱۵ و ۲۵، میانگین داده‌های جدید نیز ۲۰ است. چون میانگین داده‌های ۱۵ و ۲۵ همان ۲۰ است.

رابطه واریانس داده‌های قدیم را می نویسیم:

$$\sigma^2 = \frac{(x_1 - 20)^2 + \dots + (x_1 - 20)^2}{10} = 5$$

$$\Rightarrow (x_1 - 20)^2 + \dots + (x_1 - 20)^2 = 50$$

حالا رابطه واریانس داده‌های جدید را می نویسیم. ۲ داده اضافه شده بنابراین تعداد داده‌های جدید ۱۲ تا است.

$$\sigma^2_{\text{جدید}} = \frac{50 + (25-20)^2 + (15-20)^2}{12} = \frac{50 + 25 + 25}{12} = \frac{100}{12} = \frac{25}{3}$$

$$= \frac{50 + 25 + 25}{12} = \frac{100}{12} = \frac{25}{3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۸)

۱۰۷- گزینه «۲»

(مهمر همیدی)

فرض می کنیم تعداد متغیرها در حالت اول m باشد. در این صورت زاویه

بین دو شعاع متوالی در حالت اول $\frac{360}{m}$ است. حال با اضافه کردن یک

متغیر دیگر، زاویه بین دو شعاع متوالی $\frac{360}{m+1}$ خواهد شد که نسبت به

حالت اول 5° کاهش پیدا کرده است، پس داریم:

$$\frac{360}{m} - \frac{360}{m+1} = 5^\circ \Rightarrow \frac{1}{m} - \frac{1}{m+1} = \frac{5}{360}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{m} - \frac{1}{m+1} = \frac{1}{72} \Rightarrow \frac{m+1}{m(m+1)} - \frac{m}{m(m+1)} = \frac{1}{72}$$

$$\Rightarrow \frac{m+1-m}{m(m+1)} = \frac{1}{72} \rightarrow m(m+1) = 72$$

$$\Rightarrow m^2 + m - 72 = 0 \Rightarrow (m+9)(m-8) = 0$$

$$\begin{cases} m = -9 & \text{غ ق ق} \\ m = 8 & \text{ق ق ق} \end{cases}$$

$$\text{زاویه در حالت اول} = \frac{360}{8} = 45^\circ$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

۱۰۸- گزینه «۱»

(ابوالفضل بهاری)

p	q	$p \vee q$	$p \Rightarrow q$
د	د	د	د \rightarrow ق
د	ن	د	ن
ن	د	د	د \rightarrow ق
ن	ن	ن	د

$$p \equiv q \equiv T \Rightarrow \begin{cases} \text{الف) } (p \vee \sim q) \Rightarrow \sim p \equiv (T \vee F) \Rightarrow F \equiv F \\ \text{ب) } \sim(p \wedge q) \Rightarrow p \wedge \sim q \equiv \sim(T \wedge T) \Rightarrow T \wedge F \equiv T \\ \text{پ) } (p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow ((p \wedge q) \vee (\sim p \vee \sim q)) \\ \equiv (T \Leftrightarrow T) \Leftrightarrow ((T \wedge T) \vee (\underbrace{F \vee T}_{T})) \equiv T \end{cases}$$

$$\left. \begin{matrix} p \equiv F \\ q \equiv T \end{matrix} \right\} \Rightarrow \begin{cases} \text{ب) } \sim(p \wedge q) \Rightarrow (p \wedge \sim q) \equiv T \Rightarrow F \equiv F \\ \text{پ) } (p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow ((p \wedge q) \vee (\sim p \vee \sim q)) \equiv \\ F \Leftrightarrow T \equiv F \end{cases}$$

پس ارزش هیچ یک از گزاره‌ها همواره درست نیست.

(ریاضی و آمار، (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۰۹- گزینه «۱»

(پواد زنگنه قاسم‌آبادی)

f همانی است، یعنی ورودی هر چه باشد، خروجی هم همان است.

$$f(-2) = -2$$

g تابعی ثابت است، چون $g(2) = 4$ پس $g(-2) = 4$ است.

$$\Rightarrow (2f - 3g)(-2) = 2f(-2) - 3g(-2) = 2(-2) - 3(4) = -4 - 12 = -16$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

۱۱۰- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

$$\begin{aligned} &| -[5 \times (-\frac{3}{5})] + [4 \times (-\frac{3}{5})] | = | -[-3] + [-\frac{12}{5}] | \\ &= | -(-3) + [-2 / \dots] | = | 3 - 3 | = 0 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۴)

۱۱۱- گزینه «۲»

(سعید عزیزقانی)

دامنه تابع f و g را یافته و بین آن‌ها اشتراک می‌گیریم. برای پیدا کردن اشتراک فقط کافی است ببینیم کدام یک از اعضای دامنه تابع f در تابع g مشکلی ندارد و زیر رادیکال را منفی نمی‌کند، بنابراین:

$$D_f \cap D_g = \{-1, 1\}$$

پس تابع خواسته شده را با دو عدد ± 1 می‌سازیم:

$$\left(\frac{2g}{f^2-1}\right)(1) = \frac{2g(1)}{f^2(1)-1} = \frac{2 \times 0}{(-2)^2-1} = 0$$

$$\left(\frac{2g}{f^2-1}\right)(-1) = \frac{2g(-1)}{f^2(-1)-1} = \frac{2 \times 0}{(2)^2-1} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{2g}{f^2-1} = \{(1,0), (-1,0)\}$$

برد یک عضو متمایز دارد.

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۴)

۱۱۲- گزینه «۳»

(حامد نصیری)

با توجه به اطلاعات سؤال داریم:

$$\begin{aligned} 1800 &= \text{افراد شاغل} \\ 200 &= \text{افراد بیکار} \\ 1800 + 200 &= 2000 = \text{افراد فعال} \end{aligned}$$

وقتی عده‌ای شغل خود را از دست می‌دهند به تعداد بیکارها اضافه می‌شود. در نتیجه:

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} = \frac{200}{2000} \Rightarrow \frac{200+x}{2000} = \frac{15}{100}$$

$$\Rightarrow \frac{200+x}{2000} = \frac{15}{100} \Rightarrow 200+x = 300 \Rightarrow x = 100$$

(ریاضی و آمار، (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۱۳- گزینه «۲»

(پواد زنگنه قاسم‌آبادی)

میثم وجود هست یا علی وجود هست ولی یا جواد هست ولی = حالت‌های ممکن
میثم نیست علی وجود نیست

$$\text{تعداد حالت‌ها} = \binom{5}{3} + \binom{5}{2} + \binom{5}{2} = 10 + 10 + 10 = 30$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۱۴- گزینه «۳»

(علیرضا عبیدی)

$$\text{فضای نمونه } n(S) = \binom{7}{2} = \frac{7!}{2!5!} = \frac{7 \times 6 \times 5!}{5! \times 2} = 21$$

$$n(A) = \binom{4}{2} + \binom{3}{2} = 6 + 3 = 9$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{9}{21} = \frac{3}{7}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

۱۱۵- گزینه «۲»

(علی شهبازی)

تعداد کل دانش‌آموزان ۱۰ نفر است و می‌خواهیم یک گروه ۴ نفری از بین آن‌ها انتخاب کنیم، پس:

$$n(S) = \binom{10}{4} = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7}{4 \times 3 \times 2} = 210$$

حالا قرار است تعداد دهمی‌ها و یازدهمی‌ها یکسان نباشد.

از پیشامد متمم استفاده می‌کنیم:

$$\underbrace{\text{تعداد دهمی‌ها و یازدهمی‌ها یکسان نباشد}}_{A'} \leftarrow \text{متمم} \underbrace{\text{تعداد دهمی‌ها و یازدهمی‌ها یکسان باشد}}_A$$

تعداد اعضای پیشامد A' را حساب می‌کنیم (۲ دهمی و ۲ یازدهمی):

$$n(A') = \binom{4}{2} \times \binom{6}{2} = 6 \times 15 = 90$$

$$P(A') = \frac{90}{210} = \frac{3}{7}$$

پس:

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{3}{7} = \frac{4}{7}$$

در نتیجه:

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

۱۱۶- گزینه «۱»

(امیر زرنروز)

با توجه به جمله عمومی دنباله مثلثی داریم:

$$b_n = \frac{n(n+1)}{2} \xrightarrow{n=20} b_{20} = \frac{20 \times 21}{2} = 210$$

$$a_n = 2n - 10 \xrightarrow{a_n=210} 210 = 2n - 10$$

$$\Rightarrow 2n = 220 \Rightarrow n = 110$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

۱۱۷- گزینه «۳»

(امیر زرنروز)

از نمودار داده شده، نتیجه می‌گیریم که:

$$\bar{x} = 11, \sigma = 2$$

لذا داریم:

$$A = (3 \times 11) \times 2 = 33 \times 2 = 66$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

۱۱۸- گزینه «۲»

(ابوالفضل بهاری)

۳ جمله اول دنباله حسابی را برطبق قاعده زیر در نظر می‌گیریم:

جمله وسط را t در نظر گرفته و برحسب اختلاف مشترک (d) می‌نویسیم.

$$t - d, t, t + d$$

$$(t - d) + t + (t + d) = 30 \Rightarrow 3t = 30 \Rightarrow t = 10$$

$$(t - d) \times t \times (t + d) = 840 \Rightarrow (10 - d)(10 + d) = 84$$

$$\Rightarrow 100 - d^2 = 84$$

$$\Rightarrow 100 - 84 = d^2 \Rightarrow 16 = d^2 \xrightarrow{d > 0} d = 4$$

$$t = 10 \Rightarrow a_1 = 6, \text{ جملات دنباله، } \left(\frac{10-4}{6}, 10, \frac{10+4}{14} \right)$$

$$a_n = 50 \Rightarrow a_1 + (n-1)d = 50 \Rightarrow (n-1) \times 4 = 50 - 6$$

$$\Rightarrow n - 1 = \frac{44}{4} \Rightarrow n - 1 = 11 \Rightarrow n = 12$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

۱۱۹- گزینه «۴»

(ابوالفضل بهاری)

جملات $x, 5x + 20, \frac{x}{25}$ ، سه جمله متوالی دنباله هندسی هستند؛ پس داریم:

$$x^2 = \left(\frac{x}{25} \right) (5x + 20) \Rightarrow x^2 = \left(\frac{x}{25} \right) (5x) + \left(\frac{x}{25} \right) (20)$$

$$\Rightarrow x^2 = \frac{x^2}{5} + \frac{4x \times 5}{5} \Rightarrow 5x^2 = x^2 + 4x$$

$$\Rightarrow 4x^2 - 4x = 0$$

$$\Rightarrow 4x(x-1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=0 \text{ ق ق} \\ x=1 \text{ ق ق} \end{cases}$$

$$\xrightarrow{x=1} 1, z, 25 \Rightarrow z^2 = 1 \times 25 \Rightarrow z^2 = 25 \Rightarrow z = 5$$

$$\xrightarrow{x=1} \frac{1}{25}, y, 1$$

$$\Rightarrow y^2 = \frac{1}{25} \times 1 \Rightarrow y^2 = \frac{1}{25} \Rightarrow y = \frac{1}{5}$$

$$x + y + z = 1 + \frac{1}{5} + 5 = \frac{31}{5} = 6 \frac{1}{5}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرفطی، صفحه‌های ۷۳ تا ۸۳)

۱۲۰- گزینه «۳»

(ابوالفضل بهاری)

همه اعداد را به صورت یک عدد توان‌دار بر مبنای ۲ می‌نویسیم:

$$2^x \times 4^x \times 8^x \times \dots \times 2048^x = 2^x \times (2^2)^x \times (2^3)^x \times \dots \times (2^{11})^x$$

$$= 2^x \times 2^{2x} \times 2^{3x} \times \dots \times 2^{11x}$$

$$= 2^{x+2x+3x+\dots+11x} = 2^{66x}$$

$$x + 2x + 3x + \dots + 11x = (1+2+3+\dots+11)x \quad \text{تذکر:}$$

$$= \frac{11 \times (11+1)}{2} x = 66x$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای فطی و غیرفطی، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۲ و ۸۶ تا ۹۴)

اقتصاد

۱۲۱- گزینه «۳»

(فاطمه بیاتی)

الف) نیازهای انسان مراتبی دارد. به‌طور طبیعی اولین مرتبه از نیازهای اولیه زندگی، «مادی» است.

ب) کمیایی: ۱- منابع و امکانات موجود محدود است. ۲- انسان در بهره‌برداری از منابع و امکانات موجود محدودیت دارد.

ج) جامعه اسلامی، برای حفظ هویت و استقلال سیاسی و فرهنگی خود، باید به «رشد و پیشرفت اقتصادی» به مثابه یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند.

د) افراد، خانواده‌ها یا شرکت‌ها، انواع مؤسسات انتفاعی یا غیرانتفاعی، خیریه‌ها بازیگران خرد و دولت بازیگر کلان در عرصه اقتصاد هستند.

(اقتصاد، اقتصاد چیست؟، صفحه‌های ۸، ۱۸، ۲۱)

۱۲۲- گزینه «۲»

(نسرین یعفری)

الف)

نوع کالا	شیب منحنی تقاضا	کشش قیمتی تقاضا
ضروری	زیاد	کم
لوکس (تجملی)	کم	زیاد

ب) اگر در بازار، قیمت کالایی در حال افزایش باشد ← به‌دلیل کمبود (فزونی تقاضا بر عرضه) قیمت به سمت قیمت تعادلی پیش می‌رود.

در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی، مصرف‌کنندگان به‌دلیل ارزان بودن کالا، مایل به خرید تعداد واحد بیشتری از کالا هستند. در این حالت در بازار این کالا، کمبود عرضه یا مازاد تقاضا وجود دارد. زیرا به‌دلیل ارزان بودن کالا، تقاضا برای آن زیاد است. درحالی‌که تولیدکنندگان برای تولید آن کالا به آن مقدار، انگیزه کافی ندارند؛ درنتیجه تولید و عرضه آن کم می‌شود.

در صورت ادامه این روند چون گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد، این گروه برای خرید کالا حاضر خواهند بود مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود. افزایش قیمت باعث می‌شود که از یک سو تولیدکنندگان رغبت بیشتری به تولید نشان دهند و از سوی دیگر مصرف‌کنندگان از مصرف خود بکاهند. این افزایش قیمت تا رسیدن به سطح قیمت تعادلی و از بین رفتن فاصله بین عرضه و تقاضا ادامه می‌یابد.

پ) در کشور ما شرکت‌های خودرویی (به دلایل قانونی) انحصارگر در فروش کالای خود به‌شمار می‌روند.

در بازار انحصاری، انحصارگر قیمت‌گذار است و خریداران قیمت‌پذیر.

ت) در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی، مصرف‌کنندگان به دلیل قیمت بالا، مایل به خرید تعداد واحد کمتری از کالا هستند. در این حالت در بازار این کالا، مازاد عرضه یا کمبود تقاضا وجود دارد. زیرا گروهی از تولیدکنندگان برای محصولات خود خریدار پیدا نمی‌کنند. در این حالت به دلیل گران بودن کالا، تولیدکنندگان که به دنبال کسب سود بیشتری هستند، به تولید بیشتر می‌پردازند در حالی که مصرف‌کنندگان به خرید و مصرف این کالای گران تمایل نشان نمی‌دهند.

قیمت بازار حتماً از قیمت تعادلی بیشتر است و فقط در گزینه‌های «۲» و «۴» قیمت بازار از ۳۰۰ تومان بیشتر است.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۸)

۱۲۳- گزینه «۳»

(تسریع بیغری)

هزینه استهلاک، تفاوت بین ناخالص و خالص است چه تولید ملی باشد و چه تولید داخلی باشد.

هزینه استهلاک = تولید خالص ملی - تولید ناخالص ملی
ولی در صورت مسئله به جای «تولید خالص ملی» مقدار «تولید خالص داخلی» را داده که با فرمول زیر، آن را به «ملی» تبدیل می‌کنیم:

$$+ \text{تولید خالص داخلی} = \text{تولید خالص ملی}$$

$$\text{تولید خارجیان مقیم کشور} - \text{تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند}$$

$$20,000 - 15,000 + 35,000 = \text{تولید خالص ملی}$$

$$\Rightarrow \text{میلیارد واحد پولی} = 345,000 = \text{تولید خالص ملی}$$

هزینه استهلاک = تولید خالص ملی - تولید ناخالص ملی

$$\text{میلیارد واحد پولی} = 30,000 = 345,000 - 275,000$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۴)

۱۲۴- گزینه «۴»

(تسریع بیغری)

الف) تولید کل جامعه (تولید ناخالص داخلی (GDP)) را با سه روش هزینه‌ای، درآمدی و ارزش افزوده محاسبه می‌کنند. در نتیجه عدد به دست آمده در صورت سؤال همان تولید کل (تولید ناخالص داخلی) است که با روش ارزش افزوده محاسبه شده است.

ب) دو شاخص تولید ناخالص ملی و تولید ناخالص داخلی در تعریف با هم تفاوت دارند اما در عمل، جز در مورد برخی کشورها، همانند هنگ کنگ (که حضور چشمگیری از تولیدکنندگان چند ملیتی دارند و تولید ناخالص داخلی بیشتر از تولید ناخالص ملی است)، تفاوت فاحشی با هم ندارند و بنابراین در کشورهایی مثل ایران به جای یکدیگر به کار می‌روند.

پ) با علم به اینکه هر آنچه در کشور تولید شده و درآمدی کسب شده نهایتاً بین عوامل تولید تقسیم شده است. با جمع زدن همه اجزای آن (مزدها، سودها، اجاره‌ها)، درآمد همه بازیگران و فعالان اقتصادی داخلی یا ملی، تولید کل را محاسبه می‌کنیم. این روش را «روش درآمدی» می‌نامند.

(اقتصاد، تولید و آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۵)

۱۲۵- گزینه «۴»

(موری ضیائی)

الف) قیمت جدید کالای سرمایه‌ای

$$\left(\frac{15}{100} \times \text{قیمت اولیه کالای سرمایه‌ای} \right) - \text{قیمت اولیه کالای سرمایه‌ای} =$$

$$\Rightarrow 81/6 = x - \left(\frac{15}{100} x \right)$$

$$\Rightarrow 81/6 = \frac{85}{100} x \Rightarrow x = 96$$

ب)

$$\frac{\text{قیمت اولیه کالا}}{\text{عمر مفید کالا}} = \text{هزینه استهلاک با در نظر گرفتن قیمت اولیه کالا}$$

$$\text{میلیارد ریال} = 12 = \frac{96}{8} = \text{هزینه استهلاک با در نظر گرفتن قیمت اولیه کالا}$$

ج)

$$\text{میلیارد ریال} = 36 = 12 \times 3 = \text{هزینه استهلاک سه سال اول}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۱۲۶- گزینه «۴»

(فاطمه میانی)

الف) اتحادیه ملل جنوب شرق آسیا معروف به آسه‌آن (ASEAN) با ده عضو، پس از آمریکا، ژاپن و اتحادیه اروپا چهارمین منطقه قدرتمند تجاری در جهان به شمار می‌رود.

ب) به ترتیب هریک از موارد ذکر شده در صورت سؤال به اصول ۴۴، ۴۵ و ۵۱ تا ۵۵ قانون اساسی اشاره دارند.

ج) بررسی قسمت «ج» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است. در اسناد اعتباری دیداری (چک): صاحبان این نوع اسناد، مبلغ مورد نظر را در وجه خود یا هر کسی که مایل باشند، بر روی سند یادداشت می‌کنند.

گزینه «۲»: نادرست است. زمان بازپرداخت این دسته از اسناد یک سال یا کم‌تر است.

گزینه «۳»: نادرست است. در صورتی که طلبکار قبل از زمان سررسید سفته به پول آن نیاز پیدا کند، می‌تواند سفته را ظهرنویسی کند و با دریافت مبلغ کم‌تری، طلب خود را به دیگری انتقال دهد.

گزینه «۴»: صحیح است.

د) منظور از «اوراق بهادار»، اسنادی است که در فرایند تأمین منابع مالی به عنوان تضمین صادر می‌شود و این اوراق به دو دسته کلی «اوراق سهام» و «اوراق مشارکت» تقسیم می‌شود.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶۶، ۶۷، ۷۳، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۳۰ تا ۱۳۲)

۱۲۷- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

الف) گاهی علت تورّم و کاهش قدرت خرید پول، نابرابری عرضه و تقاضای کل در جامعه است. این فزونی تقاضا بر عرضه به صورت افزایش قیمت‌ها بروز می‌کند. همچنین اگر افزایش پول در جامعه با افزایش تولید هماهنگ نباشد، می‌تواند سبب تورّم و کاهش قدرت خرید پول شود.

ب) پول در مقابل «سطح عمومی قیمت‌ها» ارزش خود را حفظ نکرده است.

ج) رابطه قدرت خرید پول با «سطح عمومی قیمت‌ها» یک رابطه معکوس است. هرچه سطح عمومی قیمت‌ها افزایش یابد، قدرت خرید پول کاهش می‌یابد و برعکس، با پایین رفتن سطح عمومی قیمت‌ها، قدرت خرید پول افزایش می‌یابد.

د) چون یک واحد پول نتوانسته است در طول زمان ارزش خود را حفظ کند، می‌گوییم قدرت خرید آن دستخوش تغییر است.
ه) قدرت خرید پول به «سطح عمومی قیمت‌ها» در جامعه بستگی دارد.
(اقتصاد، پول، صفحه ۵۹)

۱۲۸- گزینه «۲»

(تسریع بفعری)
الف) مسکوکات + اسکناس = نقدینگی
سپرده قرض الحسنه + سپرده غیردیداری + سپرده دیداری
واحد پولی $2650 = 100 + 750 + 450 + 1350 =$ نقدینگی
ب)

= کل موجودی مردم نزد بانکها = کل بدهی بانکها به مردم
سپرده قرض الحسنه + سپرده غیردیداری + سپرده دیداری
واحد پولی $850 = 100 + 750 =$ کل بدهی بانکها به مردم
پ)

سپرده غیردیداری برابر است با مجموع ارزش سپرده‌های مدت‌دار و پس‌انداز، ولی ارزش سپرده غیردیداری را جداگانه نداریم، از طرفی می‌دانیم که سپرده جاری همان سپرده دیداری است، بنابراین خواهیم داشت:

$750 =$ ارزش سپرده دیداری + ارزش سپرده غیردیداری
 $750 = 210 +$ ارزش سپرده غیردیداری
واحد پولی $540 = 750 - 210 =$ ارزش سپرده غیردیداری
سپرده پس‌انداز + سپرده مدت‌دار = ارزش سپرده غیردیداری
سپرده پس‌انداز $540 = 195 +$
واحد پولی $345 = 540 - 195 =$ سپرده پس‌انداز
(اقتصاد، پول و بانک، صفحه‌های ۶۰ و ۶۵)

۱۲۹- گزینه «۴»

(سار شریفی)

گروه کشورها	متوسط نرخ باسواد بزرگسالان (به درصد)	متوسط نرخ مرگ و میر نوزادان (در هر ۱۰۰۰ تولد)	متوسط امید به زندگی در بدو تولد (سال)
۴۳ کشور با توسعه انسانی ضعیف	۵۷/۱	۸۹/۴	۶۰/۵
۴۹ کشور با توسعه انسانی زیاد	نزدیک به ۱۰۰	۶	۸۰/۵

(اقتصاد، رشد، توسعه و پیشرفت، صفحه ۸۲)

۱۳۰- گزینه «۲»

الف) فواید تجارت بین‌الملل برای تولیدکنندگان:
۱) ادامه کار بسیاری از تولیدکنندگان به وارد کردن ماشین‌آلات و لوازم یدکی یا مواد اولیه از دیگر کشورها بستگی دارد.
۲) بازارهای داخلی محدود است؛ به همین دلیل، تولیدکنندگان از طریق صادرات می‌توانند به بازارهای وسیع‌تری دسترسی پیدا کنند و کالاهای اضافی خود را با قیمت مناسب و وضعیت بهتر به فروش رسانند.

۳) در نتیجه تجارت بین‌الملل، کالاهای خارجی وارد کشورها می‌شود و اگر این امر هدفمند و با مدیریت صحیح انجام شود، تولیدکنندگان داخلی به منظور رقابت با تولیدکنندگان خارجی به تلاش بیشتر برای تولید بهتر و کارآمدتر وادار می‌شوند.

ب) در حسابداری ملی فقط آن دسته از فعالیت‌های تولیدی (اعم از تولید کالا یا خدمات) در محاسبه و سنجش منظور می‌شود که دارای سه شرط: عبور از بازار، نهایی بودن کالا و خدمات، قانونی و مجاز بودن، باشد. بنابراین گزینه «۲» به علت اینکه کالای واسطه‌ای است و گزینه «۴» به دلیل عبور نکردن از بازار و عدم دریافت پول، در تولید کل جامعه محاسبه نمی‌شود.
ج) کشورها متناسب با وضعیت اقتصادی خود، سیاست‌های تجاری مختلفی را انتخاب می‌کنند. چه بسا، کشوری برای حمایت از تولیدکنندگان داخلی یا کاهش وابستگی خود به کالاهای وارداتی کشورهای دیگر، انواع موانع تجاری مثل تعرفه‌های گمرکی، عوارض وارداتی یا سهمیه وارداتی وضع کند یا برای تشویق صادرکنندگان داخلی به منظور نفوذ به بازارهای جهانی یا تشویق سرمایه‌گذاران خارجی به سرمایه‌گذاری در داخل، یارانه‌های مختلف و انواع تسهیلات اقتصادی و حقوقی ارائه کند.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۴۱، ۴۲، ۱۱۵ و ۱۱۶)

۱۳۱- گزینه «۲»

الف) بررسی قسمت «الف» در گزینه‌ها:
گزینه «۱»: صحیح است.
گزینه «۲»: نادرست است. سفته (نه اوراق مشارکت) در معاملات بازرگانی نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد و به موجب آن، بدهکار متعهد می‌شود مبلغ معینی را در زمان مشخص به طلبکار پرداخت کند.
گزینه «۳»: نادرست است. افراد یا مؤسسات خصوصی با خرید اوراق مشارکت (نه فروش آن)، ضمن دریافت سود علی‌الحساب در فواصل زمانی مشخص شده، اصل طلب خود را در زمان سررسید دریافت می‌کنند.
گزینه «۴»: صحیح است.

ب) سرمایه‌های اجتماعی (شامل اخلاق، وفای به عهد، صداقت، احترام به قانون و...) و سرمایه معنوی (مثل دین و اعتقادات) هم از دیگر انواع سرمایه به‌شمار می‌رود که مورد توجه اقتصاددانان است.
ج) مفهوم توسعه شامل رشد نیز هست؛ اما «رشدی را نمی‌توان توسعه دانست.»
د) معمولاً با در نظر گرفتن دو شاخص درآمد سرانه و میزان نابرابری در توزیع درآمد می‌توان تصویری از وسعت و اندازه فقر در هر کشور به دست آورد.
(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۲۶، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۸۰ و ۸۶)

۱۳۲- گزینه «۱»

الف) برای تحقق هدف «اشتغال کامل»، دولت‌ها سعی می‌کنند زمینه رونق اقتصادی را فراهم آورند.
ب) «خزانه‌داری» به عنوان یکی از ارکان اساسی و بسیار مهم مالی کشور است و جایگاه ویژه‌ای در مدیریت نظام بودجه و ساختار مالی جامعه و حاکمیت دارد. به دلیل اهمیت و جایگاه آن، «اصل ۵۳ قانون اساسی» جمهوری اسلامی به این موضوع اختصاص یافته است.
ج) تحریم نفت در ایران، موجب شد سهم درآمدهای نفتی در بودجه جاری کشور کاهش یابد و دولت بیشتر به اقتصاد و تولید ملی و رونق اقتصادی بیندیشد.
د) رشد اقتصادی کشور وقتی تضمین می‌شود که آنچه در درون کشور تولید می‌شود، در سطح گسترده توسط کشورهای مختلف مورد استفاده قرار گیرد.
(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۹۱، ۹۲، ۱۰۰، ۱۲۲ و ۱۱۴)

زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)

۱۳۳- گزینه «۲»

(نسرین معفری)

$$100 \times \frac{\text{شاخص قیمت در آغاز ۱۳۹۱} - \text{شاخص قیمت در آغاز ۱۳۹۲}}{\text{شاخص قیمت در آغاز ۱۳۹۱}} = \text{نرخ تورم ۱۳۹۱}$$

میانگین قیمت سبد خانوار در آغاز سال ۱۳۹۱ = x

$$50 = \frac{1500 - x}{x} \times 100 \Rightarrow x = 1000$$

تومان

$$100 \times \frac{\text{شاخص قیمت در آغاز ۱۳۹۰} - \text{شاخص قیمت در آغاز ۱۳۹۱}}{\text{شاخص قیمت در آغاز ۱۳۹۰}} = \text{نرخ تورم ۱۳۹۰}$$

میانگین قیمت سبد خانوار در آغاز سال ۱۳۹۰ = y

$$25 = \frac{1000 - y}{y} \times 100 \Rightarrow y = 800$$

تومان

(اقتصاد، پول، صفة ۶۰)

۱۳۴- گزینه «۲»

(نسرین معفری)

هر کشوری که بتواند با به کارگیری منابع کمتری یک دستگاه از کالای موردنظر را تولید کند در تولید آن کالا مزیت مطلق دارد.

در نتیجه ژاپن در تولید رایانه مزیت مطلق دارد.

کره جنوبی در تولید خودرو مزیت مطلق دارد.

بهتر است هر کشور در محصولی که مزیت دارد، تخصص و تمرکز یابد و سایر محصولات را از یکدیگر بگیرند. با این تقسیم کار، رفاه مردم دو کشور و مجموع تولید جهان افزایش می یابد.

کشور مالزی از نظر عوامل تولید با دو کشور فوق یکسان است. ملاحظه می شود که مالزی در تولید رایانه و خودرو نسبت به ژاپن و کره جنوبی مزیت اقتصادی ندارد. یعنی هیچیک از دو کالا را به صرفه تولید نمی کند. اقتصاددانان در این حالت از مفهوم مزیت نسبی استفاده می کنند: هر چند مالزی در رایانه و خودرو نسبت به دیگر کشورها مزیت مطلق ندارد اما در کشور خود در تولید خودرو نسبت به رایانه مزیت نسبی دارد. بنابراین باید در صنعت خودرو متمرکز شود و رایانه موردنیاز خود را از ژاپن وارد کند.

(اقتصاد، اقتصاد بین الملل، صفة های ۱۱۴ و ۱۱۵)

۱۳۵- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

با توجه به عبارت نسبت به مازاد، نرخ مالیاتی مورد محاسبه تصاعدی طبقه ای است.

$$(6,500,000 - 5,000,000) \times \frac{12}{100} = 180,000$$

$$(8,750,000 - 6,500,000) \times \frac{15}{100} = 337,500$$

$$(9,850,000 - 8,750,000) \times \frac{18}{100} = 198,000$$

$$(15,000,000 - 9,850,000) \times \frac{22}{100} = 1,133,000$$

$$(18,000,000 - 15,000,000) \times \frac{30}{100} = 900,000$$

مالیات ماهانه فرد

$$= 180,000 + 337,500 + 198,000 + 1,133,000$$

$$= 2,748,500 \text{ میلیون ریال}$$

$$\text{میلیون ریال} = 2,748,500 \times 12 = 32,982,000$$

مانده خالص ماهانه

$$= 18,000,000 - 2,748,500 = 15,251,500$$

(اقتصاد، بودجه و امور مالی دولت، صفة های ۱۰۴ و ۱۰۵)

۱۳۶- گزینه «۳»

(کمال رسولیان)

مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد: نجم الدین رازی (نجم دایه) سرگذشت حاجی بابای اصفهانی: جیمز موریه (میرزا حبیب اصفهانی این کتاب را ترجمه کرده است).

دیوان شمس: مولوی

انوار سهیلی: ملاحسین واعظ کاشفی

حبیب السیر: خواندمیر (میرخواند جد و نیای خواندمیر است).

(علوم و فنون ادبی، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۱۳۷- گزینه «۱»

(مجتبی فرهادی)

دوره سوم: شاعران جریان سمبولیسم اجتماعی بیشتر به مسائل سیاسی و اجتماعی و مشکلات و آرمان های مردم توجه کردند.

دوره چهارم: در این دوره مسیر عمده شعر همچنان اجتماعی و حماسی است. این دوره را باید دوره کمال جریان های ادبی دوره های قبل به حساب آورد.

دوره دوم: نیما در اولین کنگره نویسندگان و شاعران ایران، شعر «آی آدم ها» را خواند و پس از آن شیوه نیمایی در کنار شعر سنتی رواج یافت.

دوره سوم: در این دوره، «شعر نو تغزلی» که از دوره قبل شروع شده بود، به تدریج راه خود را ادامه داد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک شناسی و تاریخ ادبیات، صفة های ۶۹ و ۷۰)

۱۳۸- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

اشعار کمی به زبان پهلوی باقی مانده است و آنچه باقی مانده، دچار تحریف هایی شده که بعضی از قطعات، بازمانده اشعار تعلیمی و اخلاقی اند. آثار این زبان، بیشتر آثار دینی زردشتی است و حتی رساله های کوچکی که معمولاً در زمره آثار غیردینی به شمار می روند، نیز رنگ دینی دارند (مانند یادگار زریران).

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفة های ۳۹ و ۴۰)

۱۳۹- گزینه «۳»

(رضا نوروزیگی)

از آثار معروف جریان پیچیده نویسی در این عصر می توان به «تاریخ و صاف» و «تاریخ جهانگشا» اشاره نمود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفة های ۱۳، ۱۴ و ۱۶)

۱۴۰- گزینه «۴»

(عزیز الیاسی پور)

در هیچ کدام از این دو دوره، نگارش کتب عرفانی، رواج چندانی ندارد. در نثر عراقی قرن های هفتم تا نهم، مدعیان عرفان که به اقتضای زمانه با مغولان کنار آمده بودند، اندک اندک اصالت خود را از دست دادند و به درسی کردن عرفان و شرح اصطلاحات و پیچیده جلوه دادن مفاهیم آن پرداختند؛ در نتیجه، در این دوره کتاب عرفانی مهمی به نثر نوشته نشد. در سبک هندی هم، کتاب درسی تنها کتاب «عین الحیات» را در موضوع عرفان معرفی کرده است که البته در مقایسه با آثار اصیل نثر عرفانی، جایگاهی ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک شناسی، صفة های ۳۸، ۳۹، ۸۳ تا ۸۵)

۱۴۱- گزینه «۲»

(رضا نوروزیگی)

متن مذکور از کتاب «تاریخ بلعمی» است که به دستور منصور بن نوح سامانی توسط ابوعلی بلعمی نگاشته شده است و از متون سامانی محسوب می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۱۴۲- گزینه «۳»

(رضا نوروزیگی)

عبارت‌های «ب» و «ج» مربوط به ویژگی‌های سبکی نثر دوره غزنوی و سلجوقی می‌باشند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۱۴۳- گزینه «۱»

(فرهاد علی‌نژاد)

بیت (ج) از دقیقی توسی است. ویژگی‌های سبک خراسانی در این بیت عبارت‌اند از: زبان ساده، توصیف طبیعت، گرایش به مدح (تشبیه چمن و سرسبزی طبیعت به دیبای شاهی)، تشبیه حسی (تشبیه چمن از لحاظ نرمی و لطافت به دیبا).

بیت (ب) از مولاناست. غم‌گرایی (مبالغه در اشک‌ریختن) و فراق یار، بارزترین ویژگی این بیت است که آن را به سبک عراقی منسوب می‌کند.

بیت (الف) سروده صائب است. اگر در معنای بیت دقیق شوید، شاعر تصویری به‌غایت پیچیده و خاص ساخته است. افلاک را به خرمن تشبیه کرده است و می‌گوید من از این خرمن، حاصلی جز یک پر کاه ندارم، و باز این پر کاه را با پریدن چشم، هم‌تراز کرده است. ضمناً اصطلاح «پریدن چشم» هم می‌تواند از همان اصطلاحات عامیانه باشد که در سبک هندی رواج دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۱۴۴- گزینه «۲»

(فرهاد علی‌نژاد)

این عبارت از «تاریخ عالم‌آرای عباسی» است و ویژگی‌های مطابقت موصوف و صفت به‌تقلید از عربی (حکایات غریبه و روایات عجیبه) و طولانی‌بودن جمله (کل عبارت از لحاظ معنایی یک جمله است)، از ویژگی‌های نثر سبک هندی در آن است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از تاریخ بیهقی است که از نمونه‌های عالی نثر دوره غزنوی و سلجوقی است. در این عبارت، واژه‌های عربی کاربرد نسبتاً زیادی دارند (گذر، متهم، مطالبت، مقرر).

گزینه «۳»: نمونه‌ای از متن تاریخ طبری از متون دوره سامانی است. غیر از اسم‌ها که عربی‌اند و نمی‌توان آن‌ها را ترجمه کرد، فقط یکی دو کلمه عربی رایج در این عبارت دیده می‌شود. ضمناً جمله‌ها کاملاً کوتاه‌اند و ایجاز به‌بهترین شکل رعایت شده است.

گزینه «۴»: عبارتی از تفسیر «کشف‌الأسرار» میبیدی است که سجع‌های متوالی و کلام آهنگین و موزون از ویژگی‌های اصلی آن است.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۱۴۵- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا امیری)

«آن» و «آن»: جناس تام دارند؛ «آن» دوم صفت اشاره و «آن» اول حسن و نزاکت معشوق است که هیچ‌کسی جز عاشق آن را درک نمی‌کند. حافظ می‌گوید: «شاهد آن نیست که مویی و میانی دارد / بنده طلعت آن باش که «آنی» دارد» / جناس ناهمسان: «بر، هر و در»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: فاقد جناس ناهمسان / «مدام» در دو معنای همیشه و شراب تکرار شده است.

گزینه «۳»: فاقد جناس همسان (بری در هر دو مورد به معنای بیزار آمده است). / پری و بری: جناس ناهمسان

گزینه «۴»: فاقد جناس ناهمسان / «دوش» اول و سوم به معنای دیشب است و «دوش» دوم به معنای شانه آمده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، ترکیبی)

۱۴۶- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا امیری)

بیت «الف»: فاقد تشبیه / «رخسار صبح» و «دل زمانه»: استعاره و تشخیص
بیت «ب»: تشبیه: زلف به مار و چهره به نار / فاقد استعاره
بیت «ج»: تشبیه تفضیلی: دهان به شکر / پسته: استعاره از دهان
بیت «د»: فاقد تشبیه / استعاره: آتش (عشق)

بیت «ه»: فاقد تشبیه / «شب خوش گفتن به خواب»: تشخیص و استعاره
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۴۷- گزینه «۴»

(علیرضا یعقوبی)

چشم به غزال و رخ به خورشید تشبیه شده است. / ماه استعاره از معشوق است. / واژه «عین» ایهام تناسب ساخته است. (معنای مورد نظر: مشابه - معنای غیرقابل پذیرش: چشم متناسب با چشم و رخ در مصراع اول) / چشم و غزال - رخ و غزاله: لفظ و نشر

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: لف و نشر: می‌خندم و دوری از اغیار - می‌گیرم و دوری از یار / ایهام تناسب، تشبیه و استعاره نداریم.

گزینه «۲»: لف و نشر: از لاله مانند سینه مجنون - از گل مانند رخ لیلی / تشبیه: چون (در معنی مانند) در مصراع اول ادات تشبیه است. / دامن بیابان‌ها: استعاره / ایهام تناسب نداریم.

گزینه «۳»: لف و نشر: به خاطر قد از سرو برید - به خاطر عارض از گل برید / تشبیه: شاعر قد و چهره یار را به ترتیب از سرو و گل برتر دانسته‌است. (تشبیه تفضیلی) / استعاره و ایهام تناسب نداریم.

(علوم و فنون ادبی، بیان، ترکیبی)

۱۴۸- گزینه «۳»

(علیرضا یعقوبی)

متناقض‌نما: گفتار بی‌سخن
ایهام: شیرین: معشوقه خسرو / دلنشین (در معنی دوم حس‌آمیزی هم می‌سازد).

استعاره: در حالت آمدن سنگ، تشخیص و استعاره است.

بیت فاقد اغراق، تشبیه و جناس است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۴۹- گزینه «۴»

(مبیتی فرهارزی)

بیت «الف»: استعاره: غزال استعاره از معشوق/ بیت «ب»: تلمیح: اشاره به داستان و ماجرای تاریخی حضرت خضر (ع) و نوشیدن آب حیات / بیت «ج»: تشخیص: رخ طلب اضافه استعاره و تشخیص (همچنین این بیت دارای تلمیح نیز هست) / بیت «د»: حس آمیزی: نکته رنگین / بیت «ه»: مجاز: فردا مجاز از قیامت (معنی بیت: اگر امروز مانند رشته گوه از پیچ و تاب نهراسی، در قیامت رشته وجودت غرق در جواهرات گرانبها خواهد شد).
(علوم و فنون ادبی، بیان و بربیع، ترکیبی)

۱۵۰- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا امردی)

«گرم اختلاطی»: حس آمیزی / بیت فاقد ایهام تناسب است.
تشریح سایر ابیات:
گزینه «۱»: جناس تام: تنگ (بار) و تنگ (باریک) / ایهام: تنگ (دوم) در دو معنا قابل استفاده است. یکی، شکر شیرین دهان او ز باری دیگر است و دومی، شکر شیرین دهان او از لحاظ تنگی، [چیز] دیگر است.
گزینه «۲»: حرف مجاز از سخن / اغراق: زیاده روی در توصیف مرتبه خود (شاعر) در جنون، به طوری که خود را سرمشق و الگوی استاد در دبستان جنون می داند.
گزینه «۴»: تشبیه تفضیل: برتری یار بر سوسن، قمری، بلبل و طوطی در سخن گفتن (نه تنها تو مانند سوسن، قمری، بلبل و طوطی هستی، بلکه از آن‌ها هم بهتری!) / استعاره: زبان داشتن سوسن و سخن گفتن طوطی، جان بخشی است و استعاره مکنیه تلقی می شود.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بربیع، ترکیبی)

۱۵۱- گزینه «۳»

(پوریا حسین پور)

بیت دوم فاقد «جناس» است و گزینه‌های «۱» و «۴» کنار می‌رود. در بیت نخست میان واژه‌های «باز» و «باش» جناس ناهمسان وجود دارد. گزینه «۲» نیز با «ایهام» حذف می‌شود. بیت دوم فاقد ایهام است، اما واژه «نگران» در بیت اول دو معنی «نگرنده» و «دلواپس» را دارد که هر دو در معنای بیت قابل جایگذاری است. بیت اول: مرغ دل: اضافه تشبیهی / کمان ابرو: صفت تشبیهی / دل هوادار کمان ابرویی است: تشخیص و استعاره / باز: معنای مورد قبول این کلمه در بیت «دوباره» است، اما در معنی دیگرش یعنی «پرنده» شکاری با «کبوتر» و «شاهین» تناسب برقرار کرده است. بیت دوم: «پیش تو چون شمع گدازم» تشبیه دارد. / شمع: استعاره از معشوق است و تشخیص ندارد. / پروانه: در معنی «حکم» و «اجازه» استفاده شده و در معنی نوعی حشره با «شمع» تناسب ایجاد می‌کند.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بربیع، ترکیبی)

۱۵۲- گزینه «۴»

(هومن نمازی)

گزینه «۴» مانند بیت صورت سؤال بر وزن «مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن» سروده شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن»

گزینه «۲»: «مفعول مفاعیل مفاعیل فعل»

گزینه «۳»: «مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن»

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۱۵۳- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا امردی)

الگوی هجایی مذکور در صورت سؤال «مفاعیل فاعلاتن مفاعیل فاعلن» را نشان می‌دهد و همان‌طور که از قافیه عمودی گزینه‌ها مشخص است همه ابیات از یک غزل گزینش شده‌اند و قاعدتاً دارای یک وزن‌اند، پس نتیجه می‌گیریم که باید تفاوت گزینه‌ها را بسنجیم. در پایان مصراع‌های زوج هر چهار گزینه دو هجای بلند دیده می‌شود ولی با کمی دقت متوجه تفاوت هجاهای پایانی مصراع اول گزینه «۱» با پایان مصراع اول سایر گزینه‌ها می‌شویم. در گزینه «۱» دو هجای بلند در پایان مصراع اول آمده است (فعلن) ولی در سایر ابیات دو هجای کوتاه + یک هجای بلند (فعلن) می‌بینیم. به یاد داشته باشید اوزانی که در پایان آن‌ها رکن «فعلن» دارند، قابلیت مهمی تحت عنوان اختیار وزنی «ابدال» دارند و همواره مورد توجه طراحان آزمون کنکور سراسری هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۷۰)

۱۵۴- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا امردی)

وزن بیت (الف): «مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن» است و در دسته‌بندی دیگر می‌توان وزن آن را «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل» به حساب آورد. (هر دو ناهمسان‌اند).

وزن بیت (ب): «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» است و قابلیت دسته‌بندی هجایی به صورت دیگر را ندارد.

وزن بیت (ج): «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» است و قابلیت دسته‌بندی هجایی به صورت دیگر را ندارد.

وزن بیت (د): «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن» است و با وجود دوری بودن قابلیت دسته‌بندی هجایی دوگانه را دارد.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۵۵- گزینه «۲»

(پوریا حسین پور)

بیت «الف» رمل محذوف است، اما نه از نوع مثنی، بلکه مسدس است. به عبارت ساده‌تر تعداد ارکان هر مصراع در بیت، سه رکن است. بیت «د» نیز متقارب مثنی محذوف است، یعنی «فعولن فعولن فعولن فعل».

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۱۵۶- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

در مورد «الف» هم اختیار قلب (رکن سوم هر دو مصراع) وجود دارد و هم حذف همزه (زیانت آید).

در مورد «ب» ابدال (مصراع اول) و بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه وجود دارد (مه).

مورد «ج» فقط حذف همزه دارد (ز آتشی).

مورد «د» هم فقط بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه دارد (بلال حبشی، اویس قرنی)

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۵۷- گزینه «۳»

(هومن نمازی)

وزن بیت «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن» است و فاقد اختیارات حذف همزه، قلب و کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: با توجه به وزن بیت، هجای پایانی هر دو مصراع کشیده است که طبق قواعد وزنی باید به هجای بلند مختوم شود.

گزینه «۲»: هجای سوم رکن اول مصراع دوم «ر» به بلند تبدیل می‌شود و همچنین هجای سوم رکن سوم مصراع دوم هم به همین شیوه است.

گزینه «۴»: رکن اول مصراع اول فاعلاتن و رکن اول مصراع دوم فاعلاتن است که طبق قاعده وزنی این گزینه هم در بیت صورت سؤال قابل مشاهده است.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۵۸- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

موارد حذف همزه: «نهادم از» و «خصوصت از» / موارد تغییر کمیت مصوت: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه پایان کلمات «بنده» و «میان»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن رباعی «مفعول مفاعیل مفاعیل فعل» است.

گزینه «۲»: ابدال: در ابتدای مصراع سوم هجای آخر مفعول و هجای اول مفاعیل ادغام شده و به یک هجای بلند تبدیل شده‌اند. (مفعول مفاعیل)

گزینه «۳»: حروف اصلی قافیه: «است» و حرف روی «ت» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، عروض و قافیه، ترکیبی)

۱۵۹- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا احمدی)

با توجه به تفاوت معنایی واژه «نیستی» در مصراع اول و دوم می‌توان آن را جناس تام و قافیه در نظر گرفت.

نیستی (اول) فعل اسنادی است و نیستی (دوم) اسم مصدر است (نیست بودن = نابود بودن)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حروف «ق» و «ق» قابلیت قافیه شدن را از بین برده‌اند و قافیه شدن «حق» و «متفق» غلط است.

گزینه «۲»: حروف اصلی مشابه نیستند و قافیه معیوب است (رق / -لق)

گزینه «۴»: پس از حذف حروف الحاقی (ات: نشانه جمع) کلمات قافیه (مشکل و ممکن) قافیه نمی‌سازند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۱۹ تا ۹۱)

۱۶۰- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا احمدی)

«نالان و خوشحالان» چون نوع «ان» در آن‌ها متفاوت است؛ پس نمی‌توانند الحاقی باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «نیست که نیست» ردیف است؛ «ی» الحاقی است و «نظر و بصر» قافیه‌اند براساس قاعده ۲.

گزینه «۳»: «خوشی است» ردیف است. در «آرای و تماشای» صامت «ی» چون بعد از مصوت بلند می‌آید پس حرف الحاقی و براساس قاعده ۱ است.

گزینه «۴»: «برو و گرو» واژه‌های قافیه و حروف قافیه «و» است و مصوت بلند «او» نیست که قاعده ۱ باشد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۱۹ تا ۹۱)

۱۶۱- گزینه «۳»

(مسن اصغری)

مفهوم عبارت صورت سؤال و ابیات مرتبط: بی‌تأثیر بودن سعی و تلاش آدمی در موفقیت و لزوم وجود عناصری مانند بخت و اقبال که از اختیار آدمی بیرون است.

مفهوم بیت گزینه «۳»: گلایه شاعر از بخت ناسازگار خود (با زبان طنز)

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه ۵۴)

۱۶۲- گزینه «۲»

(مسن اصغری)

مفهوم «عاشق در فکر رهایی از کمند عشق نیست» به‌طور مشترک در بیت صورت سؤال و گزینه «۲» مطرح شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۱» و «۴»: ناممکن بودن رهایی از دام عشق

گزینه «۳»: اگرچه امید رهایی وجود ندارد، اما دست از تلاش برنخواهم داشت.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهومی، صفحه ۲۳)

۱۶۳- گزینه «۲»

(عزیز الیاسی پور)

موضوع بیت گزینه «۲»، مدح پادشاهان است که جزء موضوعات رایج در دوره بیداری نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: توجه به اقشار مردم (کارگران)

گزینه «۳»: توجه به دانش و لزوم آموزش همگانی

گزینه «۴»: وطن‌دوستی

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و مفهومی، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۱۶۴- گزینه «۴»

(عزیز الیاسی پور)

بیت گزینه «۴» از مولاناست و منظور از «در هستی شهیدشدن»، فنا یا عارفانه است و ربطی به فرهنگ شهادت در ادبیات انقلاب ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفهوم «یاوری کردن ولی» و اشاره به دشمنی موسی (ع) با سامری، مرتبط با مسئله فلسطین و ولایت فقیه است.

گزینه «۲»: توجه به فرهنگ شهادت

گزینه «۳»: شجاعت و جانبازی رزمندگان

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و مفهومی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۱۶۵- گزینه «۴»

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات «ب و د»: عشق یار سرزنش و ملامت را در پی دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

مفهوم بیت «الف»: نصیحت‌ناپذیری شاعر

مفهوم بیت «ج»: اعتقاد به قضا و قدر

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۶۲)

علوم اجتماعی

۱۶۶- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

وقتی فردی درباره موضوعی خاص می‌اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود قرار دارد، ولی هنگامی که اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند یا براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند، به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراطربعی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری (که پدیده‌های فراطربعی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند) از دست می‌رود. از این روند، به زوال معنا یا عقلانیت ذاتی یاد می‌شود.

فرصت‌ها و محدودیت‌ها یا بایدها و نبایدهای جهان اجتماعی، به صورت حقوق و تکالیف افراد ظاهر می‌شوند.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۹)

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۵)

۱۶۷- گزینه «۱»

(مهمد ابراهیم مازنی)

تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی بازگردد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.

نظریه استعمار نتیجه دیدگاه تک‌خطی (طولی) به جوامع است.

برخی جامعه‌شناسان، حرکت جوامع بشری را به دو مقطع جوامع مکانیکی و جوامع ارگانیکی تقسیم می‌کنند. در جوامع ارگانیکی تقسیم کار گسترده وجود دارد.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۱۶۸- گزینه «۳»

(مهمد ابراهیم مازنی)

هر اندازه مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند، به همان اندازه آرمان‌ها وارد قلمرو واقعی جهان اجتماعی می‌شوند.

جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند و عقل و وحی را به‌عنوان دو روش علمی، معتبر نمی‌دانند، نمی‌توانند از حق یا باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند. (درستی قسمت دوم همه گزینه‌ها)

اگر جوامع، حقایق را نشانند و به آن ایمان نیاورند و مطابق آن، عمل نکنند، از حق گسسته و به سوی باطل گام برمی‌دارند.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۲، ۵۳ و ۵۷)

۱۶۹- گزینه «۳»

(مهمد ابراهیم مازنی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) مسدود بودن راه ارتقا و تحرک اجتماعی «صعودی» را انسداد اجتماعی می‌گویند.

ج) تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول یک جهان را «تعارض فرهنگی» می‌نامند.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۲، ۸۴، ۸۵ و ۸۷)

۱۷۰- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

امپریالیسم سیاسی با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.

قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند، با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد.

در استعمار نو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۱، ۲۳ و ۲۵)

۱۷۱- گزینه «۴»

(علیرضا میرری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: عبارت اول و دوم صحیح است، ولی عبارت سوم مربوط به غرب‌زدگی و خودباختگی فرهنگی است.

گزینه «۲»: عبارت اول در مورد از خودبیگانگی تاریخی است و عبارت دوم در مورد از خودبیگانگی حقیقی است و عبارت سوم هم در مورد علل درونی تحول فرهنگی است.

گزینه «۳»: عبارت اول در مورد تزلزل فرهنگی است و عبارت دوم در مورد بحران هویت است و عبارت سوم صحیح است.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۱، ۹۸ و ۱۰۱)

۱۷۲- گزینه «۲»

(علیرضا میرری)

استبداد استعماری به دلیل این‌که در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد، برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت و این امر سبب شد، تصویری که شرق‌شناسان و تاریخ‌نگاران غربی از هویت جهان اسلام القا می‌کردند، در بین جوامع اسلامی و از جمله در جامعه ایران رواج پیدا کند.

جهان اسلام اینک با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد، جست‌وجو می‌کند و به این ترتیب، اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر می‌گردد.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۸)

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۳۱)

۱۷۳- گزینه «۳»

(علیرضا میری)

نظریه «جنگ تمدن‌ها» که ساموئل هانتینگتون آن را مطرح کرد، نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی را توجیه می‌کرد. تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین دو بلوک شرق و غرب، به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی این دو، ادامه یافت و به اقتصاد کشورهای صنعتی که وابسته به تسلیحات نظامی بود، رونق بخشید. از مهم‌ترین عوامل وقوع این دو جنگ، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۷۴- گزینه «۴»

(علیرضا میری)

سرمایه‌داران با وجود آسیب‌هایی که می‌بینند، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند؛ به همین دلیل، بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن افزوده می‌شود. در نیمه دوم قرن بیستم با روشن شدن اینکه علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است، علم مدرن زیر سؤال رفت. آشکار شد علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست، بلکه تفسیرهای متناسب با فرهنگ‌های دیگر نیز می‌تواند وجود داشته باشد. فرهنگ غرب با انکار حقایق قدسی، نه تنها به آرمان‌های انقلاب فرانسه نرسید، بلکه با اصالت بخشیدن به انسان دنیوی در قرن بیستم به پوچ‌گرایی، یأس و ناامیدی و مرگ آرمان‌ها و امیدها انجامید.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۳، ۹۹، ۱۰۰ و ۱۰۱)

۱۷۵- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صحیح - غلط (بیدارگران اسلامی همانند منورالفکران غرب‌گرا به دنبال اصلاح رفتار دولت‌ها در کشورهای اسلامی بودند).
گزینه «۲»: غلط (مربوط به روشنفکران نسل اول می‌باشد) - صحیح
گزینه «۳»: غلط (مربوط به روشنفکران نسل اول می‌باشد) - صحیح
گزینه «۴»: صحیح - صحیح

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان بربر، صفحه‌های ۱۰۹، ۱۱۲ و ۱۱۳)

۱۷۶- گزینه «۱»

(علیرضا میری)

هنگامی که حاکمان قاجار - به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری - به جای مقاومت در برابر بیگانگان به قراردادهای استعماری روی آوردند، «مقاومت منفی» به سوی «فعالیت رقابت‌آمیز» تغییر کرد. انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند، ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند؛ و به همین سبب، استعمار با دست کارگزاران این انقلاب‌ها، در چهره استعمار نو بازمی‌گشت.

انقلاب اسلامی ایران با الگو گرفتن از فقه اجتماعی و سیاسی شیعی، از منظر دینی و فرهنگی به شناخت بحران‌ها و چالش‌های جهان اسلام پرداخت.

اگر بیداری اسلامی در جوامع اسلامی تحقق پیدا کند، این جوامع به سوی نظامی حرکت خواهند کرد که فارغ از قدرت‌های قومی و قبیله‌ای براساس فقاقت و عدالت، سازمان می‌یابند.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان بربر، صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۲۰، ۱۲۵ و ۱۲۸)

۱۷۷- گزینه «۲»

(آزیتا بیدری)

یادگیری دانش عمومی، از بدو تولد آغاز می‌شود و تا پایان عمر ادامه می‌یابد. دانش علمی با طرح مسئله خاص در یک جامعه، شکل می‌گیرد. همه دانش‌ها، دانش حاصل از زندگی هستند. دیدگاه دوم رابطه دانش علمی و عمومی (دیدگاه تفسیری) را ذکر می‌کند که معتقد است دانش‌ها خلق و بازسازی واقعیت‌اند.

با ایجاد تعارض در ذخیره دانشی جوامع، دانش علمی دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۴، ۵، ۷ و ۸)

۱۷۸- گزینه «۴»

(آزیتا بیدری)

توضیح عبارتهای نادرست:

جامعه‌شناسی تبیینی انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌دهد که در نتیجه آن، انسان مغلوب جامعه می‌شود. جامعه‌شناسان برای شناخت نظم از امور مأنوس و آشنا، آشنایی‌زدایی می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰، ۲۱، ۲۹ و ۳۰)

۱۷۹- گزینه «۱»

(آزیتا بیدری)

روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را درهم ریخت ← لیبرالیسم اولیه
نوع چالش بلوک شرق و بلوک غرب ← درون فرهنگی
شعار جوامع سوسیالیستی و لیبرالیستی ← عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت
اشتراک دیدگاه ریکاردو و مالتوس ← نظریه اقتصادی

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۶، ۷۷، ۸۰ و ۸۱)

۱۸۰- گزینه «۱»

(آزیتا بیدری)

مقدمه روش علمی از دیدگاه وبر ← تفهم
نگاه کردن به مسائل جوانان از منظر خودشان ← همراهی همدلانه
نادیده گرفتن پیچیدگی و عمق پدیده‌ها درباره چرایی وقوع آن‌ها ← هویت‌زدایی
مهم‌ترین ویژگی‌های کنش ← آگاهی و معناداری

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۹، ۴۰، ۴۶ و ۴۸)

زبان عربی (اختصاصی)

۱۸۱- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

علت حذف اراده و خلاقیت ← تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی
 علت نادیده گرفتن تفاوت علوم ← همانند پنداشتن پدیده‌های اجتماعی و آثار و پیامدهای آن
 فجایع انسانی و زیست‌محیطی غرب در حوزه صنعت و فضا ← سقوط ارزش‌ها
 استمرار و تداوم ارزش و هنجارها ← کنش افراد براساس ارزش‌ها و هنجارها
 (پایه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ و ۴۰)
 (پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۱۴)

۱۸۲- گزینه «۲»

(ارغوان عبدالملکی)

مجموعه سازوکارهایی که برای اعمال سیاست‌های جهان اجتماعی وجود دارد، نظام سیاسی را پدید می‌آورد.
 مهندسی رضایت عمومی و توجیه برتری‌جویی غرب، نتیجه استفاده از شیوه‌ها و ابزارهای فرهنگی در سلطه هژمونیک است.
 حکومت فرد براساس فضیلت از دیدگاه ارسطو، مونارشی نام دارد.
 (پایه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۸، ۵۹ و ۶۱)

۱۸۳- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی موجب می‌شد که کار داوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد و غیرعلمی قلمداد شود.
 با شکل‌گیری دولت-ملت‌ها، ناسیونالیسم پیدا شد.
 با حذف مالکیت خصوصی، انگیزه رقابت از بین می‌رود؛ زیرا این امر سبب می‌شود تلاش و شایستگی افراد کوشا و توانمند نادیده گرفته شود.
 (پایه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۷۲، ۷۵ و ۸۳)

۱۸۴- گزینه «۱»

(ارغوان عبدالملکی)

تشریح موارد نادرست:

- در دوره پسامدرن، هویت از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف و توسط آن‌ها، تعریف می‌شود. در این دوره، افراد، مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را براساس علاقه‌های فرهنگی و هویتی خود پی می‌گیرند.
 - در دوره پسامدرن، مدل تکثرگرا به جای مدل همانندسازی مورد توجه و تأکید قرار می‌گیرد.
 - رویکرد انتقادی می‌خواهد ظرفیت افشاگری و رهایی‌بخشی را برای علوم اجتماعی نگه دارد و این نقش را در نقد روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌بیند و انتظار دارد علوم اجتماعی با تشخیص و افشای سلطه در مناسبات انسانی، به رهایی انسان کمک کند.
 (پایه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۶ و ۸۹)

۱۸۵- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

در نظریه فارابی، مدینه صالحه جامعه‌ای است که در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله شکل می‌گیرد.
 فقه اسلامی با به رسمیت شناختن تفاوت‌های قومی، نژادی، زبانی و فقهی، این تفاوت‌ها را به فرصتی برای شکل‌گیری امت اسلامی تبدیل کرد.
 عقل نظری، واقعیت‌هایی را که مستقل از آگاهی و اراده انسان وجود دارند، شناسایی می‌کند و علمی مانند فلسفه، ریاضیات و طبیعیات را پدید می‌آورد.
 (پایه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۹۸، ۱۰۷ و ۱۱۴)

۱۸۶- گزینه «۲»

(منیره فسروی)

«سُبْحانَ الَّذی»: پاک (منزه) است کسی که (رد گزینه «۴») / «أَسْرَى بعبده»: بنده‌اش را حرکت داد (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «لِیلاً»: شبی (رد گزینه «۱»)
 (ترجمه)

۱۸۷- گزینه «۲»

(فاله مشیربناهی - دهگلان)

«یعتقد»: اعتقاد دارند، عقیده دارند (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «أَنَّ» در وسط عبارت به صورت «که» ترجمه می‌شود (رد گزینه «۳») / «یَسْتَطِیع»: می‌تواند (رد گزینه‌های «۱» و «۴») / «أَنَّ یَسْتَعین»: یاری بجوید (رد سایر گزینه‌ها) / «بالمعجزات البحرّیة»: از معجزه‌های دریایی (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «لإنارة المُنن»: برای نورانی ساختن شهرها (رد گزینه «۳») / «المستقبل القریب»: آینده نزدیک (رد گزینه‌های «۱» و «۴»)
 (ترجمه)

۱۸۸- گزینه «۲»

(ولی بریی - ابهر)

«الشّابّ العاقل»: جوان عاقل، جوان خردمند / «یقوم عن مجلسه»: از جای خود برمی‌خیزد (رد گزینه «۴») / «لکبار قومه»: برای بزرگان قومش (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «مُتواضعاً»: (حال) با فروتنی (رد گزینه «۳») / «یقوم بتکریمهم»: به گرمی داشتن آنان می‌پردازد (اقدام می‌کند) (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / ترجمه «دائماً» در گزینه «۴» در جای نادرست آمده است.

تکنه مهم درسی:

دقت داشته باشید که فعل «قامَ یقومُ» به معنی «برخواست» است اما «قامَ بِ- یقومُ بِ-» معنای کاملاً متفاوتی دارد و به صورت «به ... اقدام کرد، به ... پرداخت» ترجمه می‌شود.

(ترجمه)

۱۸۹- گزینه «۴»

(سیر ممدعلی مرتضوی)

«من المهم»: مهم است (رد گزینه «۳») / «أَنَّ نُشَجَّع»: تشویق کنیم (رد گزینه «۲») / «الأطفال»: کودکان (رد گزینه‌های «۲» و «۳») / «أَنَّ یكونوا أقویاء»: که قوی باشند (رد گزینه «۳») / «الأهمّ من ذلك»: مهم‌تر از آن (رد سایر گزینه‌ها) / «الاستماع إلی»: گوش کردن به (رد گزینه‌های «۲» و «۳») / «هم» در گزینه «۲» زائد است.

(ترجمه)

۱۹۰- گزینه «۳»

(ولی بریی - ابهر)

«لا یکن»: «نهی» نباید باشد (رد گزینه «۲») / «المرء المؤمن»: انسان مؤمن (رد گزینه «۴») / «من الحاسدین»: از حسادت‌کنندگان / «هرگز» در گزینه «۲» زائد است / «خُلِقَ سَیِّئاً»: خوی (منش) بدی است که (رد گزینه «۱») / «کما»: همان‌طور، آن‌طور (رد گزینه «۴»)

(ترجمه)

۱۹۱- گزینه «۳»

(سیر مفعولی مرفوضی)

در گزینه «۳»، «فلیستشر» فعل مضارعی است که همراه با «لام» امر (جازمه) آمده است، بنابراین به صورت «باید مشورت کند» ترجمه می شود. (ترجمه)

۱۹۲- گزینه «۱»

(قاله مشیرپناهی - رهلان)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: ترجمه صحیح: گویی این مردم ابزاری از آهن ساخته اند و با آن شاخه درختان را می برند!
گزینه «۳»: ترجمه صحیح: این رزمنده با شمشیر تیز خود با دشمنان زیادی مبارزه کرد!
گزینه «۴»: ترجمه صحیح: روستایمان عمارتی قدیمی دارد که دو هزار سال پیش بنا شده است!

(ترجمه)

۱۹۳- گزینه «۴»

(نوبد اسماکی)

دانش آموزان: «الطَّلاب»، «التلامیذ» (رد گزینه «۳») / برای یادگیری: «لِتَعْلَمَ» (رد گزینه های ۱ و ۳) / درس هایشان: «دروسهم» (رد گزینه «۲») / و باید ... بدانند: «فلیعلموا» (رد گزینه های «۲ و ۳») / بر آنان لازم است: «علیهم» (رد سایر گزینه ها)

(ترجمه)

۱۹۴- گزینه «۱»

(سیر مفعولی مرفوضی)

آیه شریفه صورت سؤال می گوید: «اگر نیکی کنید، به خودتان نیکی می کنید»؛ ابیات گزینه های ۲، ۳ و ۴ نیز همنا با این آیه شریفه بر این موضوع تأکید دارند که نتیجه نیکی به خود انسان برمی گردد و فرد از آن سود می برد، اما مفهوم گزینه «۱» متفاوت است. بیت گزینه «۱» می گوید باید نیکی کرد تا خدا را شناخت و به او رسید.

(مفهوم)

۱۹۵- گزینه «۲»

(سیر مفعولی مرفوضی)

در گزینه «۲»، «اسم فاعله: مُضِلّ» نادرست است. «ضَلَّ» فعل مجرد ثلاثی است و اسم فاعل از این فعل ها بر وزن «فاعِل» ساخته می شود، نه همراه «مُ».

بنابراین اسم فاعل از این فعل به صورت «ضالّ» می آید.

(تفلیل صرفی و محل اعرابی)

۱۹۶- گزینه «۳»

(سیر مفعولی مرفوضی)

در گزینه «۳»، «صِفَة...» نادرست است. با توجه به این که «مُهَانَأ» نکره و «الشاتم» معرفه است، «مُهَانَأ» نقش حال را دارد، نه صفت. (ترجمه عبارت داده شده: بر ما واجب است که انسان دشنامگو را خوارشده رها کنیم تا خدای رحمان را خشنود نماییم!)

(تفلیل صرفی و محل اعرابی)

۱۹۷- گزینه «۴»

(سیر مفعولی مرفوضی)

در گزینه «۴»، «مفعول و منصوب بعلامة الفتحة» نادرست است. «اختلال» مضاف و «توازُن» مضاف الیه است. دقت کنید «اختلال» و «توازُن» هر دو اسم هستند و با هم تشکیل یک ترکیب اضافی داده اند.

(تفلیل صرفی و محل اعرابی)

۱۹۸- گزینه «۳»

(منیره فسروی)

«تَغَيَّرَت» فعل ماضی از باب «تَفَعَّل» است و باید بر وزن «تَفَعَّل» بیاید، بنابراین «تَغَيَّرَت» (با حرکت فتحه روی عین الفعل) صحیح است.

(ضبط حرکات)

۱۹۹- گزینه «۳»

(سیر مفعولی مرفوضی)

در گزینه «۳»، برای «أربعة و ثلاثون» (۳۴) معدود مفرد آمده که درست است، همچنین برای «خمس» (۵) معدود جمع آمده که آن هم مناسب است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: در عربی، ابتدا باید یکان و سپس دهگان ذکر شود؛ بنابراین «أربع و خمسين» صحیح است.

گزینه «۲»: برای «أربعون» (۴۰) باید معدود مفرد بیاید، بنابراین «أربعونَ» ضیقاً صحیح است.

گزینه «۴»: برای «عشرين» (۲۰) باید معدود مفرد بیاید، بنابراین «عشرينَ» ساعةً صحیح است.

نکته مهم درسی:

معدود اعداد سه تا ده، به صورت جمع و معدود اعداد ۱۱ تا ۹۹ به صورت مفرد ذکر می شود.

(عبر)

۲۰۰- گزینه «۳»

(سیر مفعولی مرفوضی)

در گزینه «۳»، «أیام» مفعول و منصوب و «من» فاعل است. (ترجمه عبارت: روزهای عمر را می شمارد کسی که مثل خردمند آن ها را غنیمت نشمرده است.)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «لا تُنسی» فعل مجهول است و «أیام» نائب فاعل آن و مرفوع است.

گزینه «۲»: «تمر» فعل و «أیام» فاعل آن و مرفوع است.

گزینه «۴»: «كأنَّ» از حروف مشبّهة بالفعل، «أجمَل» اسم آن و منصوب است، «أیام» نیز خبر آن و مرفوع است.

(قواعد اسم)

۲۰۱- گزینه «۴»

(مفرد علی کاتمی نصرآباری)

صورت سؤال، اسم مفعولی را می‌خواهد که نقش صفت را داشته باشد. «المُخْفَضَةُ» اسم مفعول و صفت برای «الأسعار» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مُنظَّمَة» اسم مفعول و مجرور به حرف جر است. گزینه «۲»: «مُعَرَبَة» اسم مفعول است اما با توجه به ساختار ظاهری و ترجمه جمله، نمی‌تواند صفت باشد. «مُعَرَبَة» مفعول دوم برای فعل «قد سَمَى» است.

گزینه «۳»: «المُفْرَدَات» اسم مفعول است، اما نقش فاعل را دارد.

(قواعد اسم)

۲۰۲- گزینه «۴»

(نویز امساکلی)

صورت سؤال، فعل مضارعی را می‌خواهد که در فارسی، التزامی ترجمه نشود. تمامی فعل‌های مضارع در گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «أَنْ نُصَتِّقَ» همراه حرف «أَنْ» آمده و معنای مضارع التزامی دارد. (که باور کنیم)

گزینه «۲»: «أَلَّا تُرْفَعَ» در واقع «أَنْ لَا تُرْفَعَ» بوده است، چون فعل مضارع همراه حرف «أَنْ» آمده، معنای مضارع التزامی دارد. (که بالا برده نشود)

گزینه «۳»: «لِيَحْتَرَمُوا» همراه حرف «لِ» آمده و معنای مضارع التزامی دارد. (باید احترام بگذارند)

گزینه «۴»: در عبارت داده شده، «إِنْ» اسلوب شرط ایجاد کرده است، فعل شرط (نتیج) به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود، اما جواب شرط «يَنْتَفِعَ» به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شود. (ترجمه عبارت: اگر کالاهای مفید جدیدی تولید کنیم، همه هموطنانمان از آن بهره می‌برند!)

(قواعد فعل)

۲۰۳- گزینه «۲»

(همیدرضا قانر امینی - اصفهان)

صورت سؤال، فعل ناقصه‌ای را می‌خواهد که حرف زائد داشته باشد (جزء افعال ثلاثی مزید باشد). «نُصَبِحَ» فعل مضارع از باب «إفعال» است و یک حرف زائد دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «بَصِيرَ» فعل مضارع از «صارَ» و بدون حرف زائد است.

گزینه «۲»: «تَكُونُ» فعل مضارع از «كَانَ» و بدون حرف زائد است.

گزینه «۴»: «صَيَّرَ» فعلی است که به باب «تفعیل» رفته است و دیگر از افعال ناقصه به حساب نمی‌آید.

(قواعد فعل)

۲۰۴- گزینه «۳»

(ولی برهی - ابرهر)

صورت سؤال، اسم مثنایی را می‌خواهد که نقش حال را داشته باشد. در گزینه «۳»، «مُجَدِّينَ» حال است و با توجه به ساختار و مفهوم جمله، مثنی است. ترجمه عبارت گزینه «۳»: برادرم و هم‌شاگردیش محمّد درس‌ها را تلاشگرانه در کتابخانه مطالعه می‌کنند!

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مُتَأَخِّرِينَ» حال و جمع مذکر است. (جمع بودن «مُتَأَخِّرِينَ» را از ساختار جمله و اسم جمع «إخوان» می‌توان دریافت.)

گزینه «۲»: «واقفین» صفت برای «مسافرین» است، نه حال.

گزینه «۴»: «مُنتظران» خبر برای «هما» است، نه حال.

(حال)

۲۰۵- گزینه «۳»

(هسین رضایی)

صورت سؤال، حرف نفی‌ای را می‌خواهد که در ترجمه قابل حذف باشد. می‌دانیم اگر قبل از «إلّا» مستثنی منه ذکر نشده باشد، می‌توان فعل منفی جمله را مثبت ترجمه کرد؛ به عبارت دیگر، می‌توان حرف نفی را در ترجمه حذف کرد. در گزینه «۳»، قبل از «إلّا» مستثنی منه نیامده است، پس می‌توان هنگام ترجمه، حرف نفی «لا» را حذف و جمله را مثبت ترجمه کرد. (اگر پول‌های زیادی نداریم باید فقط چیزی را که ارزان‌تر است، بخریم.)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: حرف نفی نداریم؛ دقت داشته باشید که «لیس» یک فعل است، نه حرف.

گزینه «۲»: «الشعراء» مستثنی منه است.

گزینه «۴»: «كلّ شخص» مستثنی منه است.

(اسلوب استثناء)

تاریخ

۲۰۶- گزینه «۲»

(علی ممد کرمی)

برخی پژوهشگران معتقدند که رواج و رونق ادبیات و فلسفه، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۴)

۲۰۷- گزینه «۳»

(علی ممد کرمی)

شی‌هوانگ‌تی به منظور تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر سرزمین چین، تشکیلات اداری و مالیاتی را نوسازی کرد و شبکه گسترده‌ای از جاده‌ها ساخت. وی همچنین به قصد رونق تجارت، مقیاس وزن‌ها و اندازه‌ها و عیار سکه‌ها را یکسان کرد. یکی دیگر از اقدام‌های مهم او، تکمیل دیوار بزرگ چین بود.

(تاریخ (۱)، یوان در عصر باستان، صفحه ۴۷)

۲۰۸- گزینه «۲»

(علی ممد کرمی)

کهن‌ترین نشانه و آثاری که از حضور انسان در ایران تاکنون کشف شده، مربوط به بستر کشف‌رود در نزدیکی مشهد در خراسان رضوی است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۷۲)

۲۰۹- گزینه «۲»

(علی مفسر کربیمی)

برخی از مورخان، اقدام خسرو پرویز در برانداختن حکومت لخمیان را اشتباه بزرگی می‌شمارند که باعث شد مرزهای جنوب غربی ایران در برابر هجوم اعراب بی‌دفاع بماند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۹۷)

۲۱۰- گزینه «۴»

(علی مفسر کربیمی)

در دوره هخامنشیان، تجربه و سبک‌های هنری اقوام غیرایرانی با شیوه‌های بومی ترکیب شد و هنری به وجود آمد که کاملاً تازگی داشت و روح هنر ایرانی بر آن حاکم بود. دیگر ویژگی شاخص هنر و معماری دوره هخامنشی، درباری بودن آن بود؛ به این معنی که شکوه شاهانه و تشریفات و تجملات درباری را به نمایش می‌گذاشت. یکی دیگر از ویژگی‌های هنر هخامنشی، طبیعت‌گرایی و استفاده از عناصر موجود در طبیعت مانند حیوانات و گیاهان در آثار هنری‌شان است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۴۴)

۲۱۱- گزینه «۲»

(سید علیرضا علویان)

از مشهورترین تکتنگاری‌ها می‌توان به عجائب‌المقدور فی نوائب تیمور (زندگی شگفت‌آور تیمور) تألیف ابن عرب‌شاه درباره تیمور اشاره کرد.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۶)

۲۱۲- گزینه «۳»

(سید علیرضا علویان)

در نتیجه تداوم سیاست تعقیب کاروان‌های تجاری قریش توسط مسلمانان، سرانجام در سال دوم هجرت جنگ بزرگی میان سپاه اسلام و لشکریان مشرک در مکانی به نام «بدر» صورت گرفت. در این جنگ، حدود ۳۰۰ رزمنده مسلمان بر ۹۵۰ جنگجوی قریش پیروز شدند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۳۷)

۲۱۳- گزینه «۴»

(سید علیرضا علویان)

از ویژگی‌های شاخص خلافت عباسیان، اجتناب از سیاست عرب‌گرایی بود. به همین دلیل، در این دوره، ایرانیان در کنار اعراب از جایگاه ممتازی در حکومت برخوردار شدند و نقش مهمی را در اداره امور خلافت به عهده گرفتند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۶۹)

۲۱۴- گزینه «۳»

(سید علیرضا علویان)

امیران سلسله‌های طاهری و سامانی عموماً نسبت به خلفای بنی‌عباس اظهار اطاعت ظاهری می‌کردند و در مواردی با دشمنان خلافت مانند علویان طبرستان و خوارج در سیستان سرستیز داشتند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۹۲)

۲۱۵- گزینه «۴»

(سید علیرضا علویان)

شاه عباس اول به منظور تقویت قدرت سیاسی و نظامی دولت مرکزی و کاهش توان سیاسی و نظامی امیران و ایلات قزلباش، سپاهی دائمی و حرفه‌ای ایجاد کرد که کاملاً مطیع و وفادار به شخص او بود.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۳۹)

۲۱۶- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

در نتیجه وضع قوانین سخت توسط دولت انگلیس و تمایل اشراف آمریکایی به بیرون راندن رقیب و تحریکات فرانسویان، مردم این سرزمین برای رسیدن به استقلال وارد جنگ طولانی با انگلستان شدند. این جنگ سرانجام با پیروزی مستعمره‌نشینان و استقلال آمریکا به پایان رسید و جورج واشینگتن به عنوان نخستین رئیس‌جمهور این کشور انتخاب شد.

(تاریخ (۳)، تاریخ جهان در دوره معاصر، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۱)

۲۱۷- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)

با وجود اینکه مناسبات حاکم بر بخش کشاورزی، شیوه‌ها و ابزارهای تولید (تکنولوژی) این بخش دچار تغییر و تحول اساسی نشد، کشاورزی ایران اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم میلادی مانند گذشته یک کشاورزی معیشتی نبود.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در دوره معاصر، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۲۱۸- گزینه «۴»

(پواد میربلوکی)

پس از فروپاشی امپراتوری عثمانی، انگلستان سرپرستی عراق، اردن و فلسطین را برعهده گرفت و لبنان و سوریه تحت سرپرستی فرانسه درآمدند.

(تاریخ (۳)، تاریخ جهان در دوره معاصر، صفحه ۸۶)

۲۱۹- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

نمایندگان مجلس شورای ملی در مخالفت با اعطای امتیاز نفت شمال به شوروی، دولت را مکلف ساختند که برای گرفتن تمامی حقوق ملی در موضوع نفت جنوب، مذاکره کند و اقدامات لازم را انجام دهد. این اقدام به معنای اعلام ناراضی‌تاری رسمی و علنی از قرارداد نفتی ایران با انگلستان و تلاش برای تجدیدنظر در آن به حساب می‌آمد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در دوره معاصر، صفحه ۱۱۸)

۲۲۰- گزینه «۳»

(پواد میربلوکی)

در تیرماه ۱۳۵۹، تعدادی از افسران وابسته به رژیم پهلوی و هوادار شاپور بختیار، موسوم به «سازمان نقاب»، با پشتیبانی سازمان جاسوسی آمریکا (سیا) و حکومت بعثی عراق کودتایی را طراحی کردند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی ایران، صفحه ۱۴۵)

جغرافیا

۲۲۱- گزینه «۴»

(زهره دامیار)

علم جغرافیا از یافته‌های علوم دیگر استفاده می‌کند و با یک دید همه‌جانبه بررسی‌ها و مطالعات خود را در مورد پراکندگی پدیده‌ها و روابط بین آن‌ها انجام می‌دهد. این اطلاعات به ما کمک می‌کند دانش ما از محیط پیرامون و سایر مکان‌ها افزایش یابد. این شناخت در جهت بهبود کیفیت زندگی انسان نقش داشته است.

محیط جغرافیایی از تعامل بین محیط طبیعی و محیط انسانی به‌وجود می‌آید. این نوع شکل‌گیری سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند؛ زیرا اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کند.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه‌های ۲ تا ۷)

۲۲۲- گزینه «۲»

(زهره دامپار)

بخش اعظم چین خوردگی‌های وسیع در منطقه کوهستانی البرز، حاصل کوه‌زایی مواد رسوبی طی میلیون‌ها سال است. فعالیت‌های آتش‌فشانی در دوره کواترنر سبب شکل‌گیری قلّه دماوند در این رشته‌کوه شده است.
(مغرافیای ایران، مغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۲۴)

۲۲۳- گزینه «۴»

(زهره دامپار)

نزدیکی به دریاهای و دوری از آن در آب‌وهوای کشور دو اثر متفاوت دارد. در سواحل شمالی کشور، دریای خزر در افزایش بارش، نقش مهمی دارد ولی خلیج فارس و دریای عمان به دلیل عدم امکان صعود هوای مرطوب، در بارش سواحل جنوبی کشور، نقش چندانی ندارند و موجب شرجی شدن هوا می‌شوند. در نواحی داخلی کشور به دلیل دور بودن از دریاهای و کمبود رطوبت، اختلاف دما زیاد است ولی در نواحی ساحلی شمال و جنوب کشور اختلاف دما کمتر است.

(مغرافیای ایران، مغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۷)

۲۲۴- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

با توجه به هرم سنی این کشور:
- میزان رشد موالید در این کشور بالاست.
- قاعده هرم سنی جمعیت این کشور پهن است؛ بنابراین گروه کودکان و نوجوانان جمعیت بیشتری دارند. لذا این کشور با وجود درصد بالای جمعیت فعال می‌تواند رشد اقتصادی را تجربه کند.
- در این کشور افراد سالمند کمتری زندگی می‌کنند.

(مغرافیای ایران، مغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۲۲۵- گزینه «۴»

(زهره دامپار)

چگونگی قرارگیری پدیده‌های طبیعی و انسانی در سکونتگاه‌ها، شکل‌های مختلفی از سکونتگاه را به وجود آورده است.
رشد سریع جمعیت از یک سو، بر تعداد جمعیت شهرها افزوده و از سوی دیگر با تبدیل نقاط روستایی به شهر تعداد نقاط شهری را افزایش داده است.

نقش هر سکونتگاه با توجه به تغییرات وضعیت جغرافیایی هر منطقه اعم از طبیعی یا انسانی تغییر می‌یابد و در چهره و سیمای آن منعکس می‌شود.

(مغرافیای ایران، مغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۴)

۲۲۶- گزینه «۲»

(زهره دامپار)

ناحیه بخشی از سطح زمین است که ویژگی‌های جغرافیایی همگون و خاصی دارد؛ به طوری که با بخش‌های مجاور خود متفاوت است.

جغرافی‌دان‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، یک یا چند معیار (عوامل طبیعی یا عوامل انسانی) را به کار می‌گیرند. آن‌ها با توجه به این معیارها، حدود یا مرزهای هر ناحیه را روی نقشه رسم می‌کنند و نواحی مختلف را روی نقشه نمایش می‌دهند. انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد.

هر چه از کانون یک ناحیه دور و به مرزهای ناحیه مجاور نزدیک‌تر شویم، به تدریج از عوامل همگونی آن ناحیه کاسته می‌شود.

(مغرافیای (۲)، نامه پیست، ۹، صفحه‌های ۴، ۵ و ۱۵)

۲۲۷- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

برخی تلماسه‌ها می‌توانند طی یک سال، ۱۰ تا ۲۰ متر در جهت وزش باد حرکت کنند. با وزش باد، ماسه‌های دامنه رو به باد، به طرف بالا رانده می‌شوند و پس از رسیدن به قله، در دامنه پشتی فرود می‌آیند و همان‌جا انباشته می‌شوند. این فرایند موجب حرکت مداوم تلماسه می‌شود.

(مغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۳۹)

۲۲۸- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

بیابانی شدن (بیابان‌زایی) یعنی گسترش بیابان‌ها و تبدیل مناطق بیشتری به بیابان.

- مهم‌ترین عوامل بیابانی شدن:

خشکسالی و گرم شدن هوا و کاهش بارندگی، حفر چاه‌های عمیق و نیمه‌عمیق در مناطق خشک و استفاده بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی، از بین رفتن پوشش گیاهی

- برخی از راهکارهای پیشگیری از بیابان‌ها (بیابان‌زدایی):

کاشت گیاهان سازگار و مقاوم با نواحی خشک

مقابله با برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی و چرای بی‌رویه دام‌ها

مالچ‌پاشی روی ماسه‌ها برای تثبیت آن‌ها و جلوگیری از حرکتشان

(مغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۵۹)

۲۲۹- گزینه «۳»

(زهره دامپار)

پلانتیشن عبارت است از زمین‌های وسیع کشاورزی که به تولید یک محصول خاص اختصاص دارد. این محصولات برای صادرات و عرضه به بازارهای فروش جهانی تولید می‌شوند. مزارع محصولات خاص نواحی گرم و مرطوب استوایی در کشورهای مجاور استوا در قاره‌های آسیا، آفریقا و آمریکای جنوبی قرار دارند.

بیشتر مزارع تک‌محصولی نواحی استوایی در نزدیکی ساحل دریاهای واقع شده‌اند تا بتوان از کشتی برای صدور محصولات به نواحی مختلف جهان استفاده کرد.

(مغرافیای (۲)، نواحی انسانی، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

۲۳۰- گزینه «۴»

(زهره دامپار)

نواحی‌ای که نظام مدیریت ویژه و مخصوص به خود را دارند شامل نواحی خودمختار و مناطق آزاد تجاری هستند.

از این میان مناطق آزاد تجاری (به طور مثال مناطق مجاور دریا) مناطقی هستند که برخی قوانین و مقررات کشور در آن‌ها اجرا نمی‌شود؛ برای مثال اتباع خارجی می‌توانند بدون اخذ رواید (ویزا) از قبل به مناطق آزاد تجاری یک کشور وارد شوند و یا قوانین مالیاتی و گمرکی کشورها در مورد سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد اجرا نمی‌شود.

(مغرافیای (۲)، نواحی سیاسی، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۰ و ۱۱۸ و ۱۱۹)

۲۳۱- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

برخی از سکونتگاه‌ها حوزه نفوذ کم‌وسعتی دارند؛ مثلاً یک شهر کوچک ممکن است فقط به چند روستای پیرامون خود خدمات بدهد.

(مغرافیای (۳)، مغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۹)

۲۳۲- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

در بسیاری از نواحی روستایی جهان فقر بیشتر از نواحی شهری است و ۶۳ درصد فقر در جهان مربوط به نواحی روستایی است. البته این بدان معنا نیست که همه شهرنشینان در جهان سطح زندگی بالایی دارند یا همه روستاییان در فقر به سر می‌برند.

(مغرافیای (۳)، مغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۱)

۲۳۳- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)
از هواپیما برای حمل کالاهای سبک، کم حجم و ارزشمند یا مواد فاسدشدنی که باید سریع به مقصد برسند استفاده می‌شود.
(یغرافیا (۳)، یغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۵۵)

۲۳۴- گزینه «۱»

(زهرا رامیار)
چنانچه حجم آب یک رودخانه از میانگین سالیانه آبدهی آن بیشتر شود، سیل رخ می‌دهد.
حجم بارش و مدت‌زمان آن نقش مهمی در وقوع سیل دارد. بیشتر سیل‌ها پس از یک بارش شدید و سریع جاری می‌شوند.
هر چه شکل حوضه آبخیز گردتر و شیب آن بیشتر باشد، سیل خیزتر است. به عکس هر چه حوضه درازتر و کشیده‌تر باشد، سیل‌خیزی آن کمتر است. در حوضه‌های گرد، مدت‌زمان کمتری صرف می‌شود تا آب آبراه‌ها خارج شوند؛ زیرا در حوضه‌های گرد به علت انشعابات پراکنده سرشاخه‌ها که طول آن‌ها تقریباً به یک اندازه است، همه جریان‌ها هم‌زمان به خروجی می‌رسند و موجب سرریز و وقوع سیل می‌شوند. به عکس در حوضه‌های کشیده، مدت‌زمان طولانی‌تری سپری می‌شود تا آب جاری مسافت سرچشمه تا خروجی را طی کند و در نتیجه آب سرشاخه‌ها به تدریج و به طور متوالی از حوضه تخلیه می‌شوند.
(یغرافیا (۳)، مقارنات طبیعی، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

۲۳۵- گزینه «۲»

(زهرا رامیار)
با اصلاح شبکه زهکشی سطح توده لغزشی (هدایت انشعابات شبکه زهکشی به سوی یک کانال مصنوعی)، نفوذپذیری آن کاهش می‌یابد و آب باران کمتر نفوذ می‌کند و به سرعت تخلیه می‌شود.
(یغرافیا (۳)، مقارنات طبیعی، صفحه ۱۰۸)

فلسفه و منطق

۲۳۶- گزینه «۱»

(نیمه بواهری)
همان‌گونه که علم پزشکی انواع بیماری‌ها و روش‌های پیشگیری و درمان آن‌ها را بیان می‌کند، علم منطق نیز به همراه بیان قوانین حاکم بر ذهن، روش‌های جلوگیری از مغالطات را بیان می‌کنند. جلوگیری از بیماری‌ها در پزشکی و جلوگیری از مغالطات در منطق هدف این دو علم است.
منطق از یک جهت دیگر به سیستم‌های کنترلی خودرو یا شاقول بنایی تشبیه می‌شود. وجه تشبیه در اینجا ابزاری بودن منطق است. منظور از ابزاری بودن این است که منطق باعث پیشبرد محتوای علوم نمی‌شود بلکه صرفاً ابزاری است که برای پردازش علوم و رسیدن به شناخت‌های درست استفاده می‌کنیم.
(منطق، منطق، ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۴ و ۵)

۲۳۷- گزینه «۲»

(حسن صدری)
بررسی گزینه‌ها:
گزینه «۱»: اینجا منظور بخشی از لباس است و دلالت تضمینی دارد.
گزینه «۲»: در اینجا برق معنایی خارج از خود لفظ اما ملازم با آن دارد، یعنی لامپ را روشن کن. بنابراین دلالت التزامی درست است.
گزینه «۳»: در اینجا شهر معنایی خارج از خود لفظ اما ملازم با آن دارد، یعنی مردم شهر. پس دلالت التزامی دارد.
گزینه «۴»: در اینجا خانه به کل معنای خانه اشاره دارد و دلالت مطابقی درست است.
(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۳۸- گزینه «۳»

(حسن صدری)
باید رابطه دو مفهوم اول با هم عموم و خصوص مطلق باشد و رابطه دو مفهوم دوم با هم عموم و خصوص من وجه.
بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عموم و خصوص مطلق: هر مسیحی غیرمسلمان است، اما بعضی غیرمسلمانان مسیحی هستند، بعضی غیرمسلمانان مسیحی نیستند. / عموم و خصوص مطلق: هر غیرایرانی غیراصفه‌ای است، اما بعضی غیراصفه‌ای‌ها غیرایرانی هستند، بعضی غیراصفه‌ای‌ها غیرایرانی نیستند (یعنی ایرانی هستند، مثلاً تهرانی‌ها).

گزینه «۲»: تباین: هیچ سیبی درخت سیب نیست، هیچ درخت سیبی سبب نیست. / عموم و خصوص من وجه. بعضی میوه‌ها شیرین هستند، بعضی میوه‌ها شیرین نیستند. بعضی شیرین‌ها میوه هستند، بعضی شیرین‌ها میوه نیستند.

گزینه «۳»: عموم و خصوص مطلق: هر غیرمسلمان غیرشیعه است، اما بعضی غیرشیعه‌ها غیرمسلمان هستند، بعضی غیرشیعه‌ها غیرمسلمان نیستند (یعنی مسلمان هستند، همچون اهل سنت). / عموم و خصوص من وجه: بعضی کتاب‌ها خواندنی هستند، بعضی کتاب‌ها خواندنی نیستند. بعضی خواندنی‌ها کتاب هستند. بعضی خواندنی‌ها کتاب نیستند.

گزینه «۴»: رابطه‌ای ندارند، زیرا نسبت‌های چهارگانه تنها بین مصادیق دو مفهوم کلی برقرار می‌شود / عموم و خصوص من وجه: بعضی کفش‌ها سفیدند، بعضی کفش‌ها سفید نیستند. بعضی سفیدها کفش‌اند، بعضی سفیدها کفش نیستند.

(منطق، مفهوم و مصادیق، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۲۳۹- گزینه «۴»

(هسین راهنمایی)
تعریف فلز به «جسمی که در حالت عادی جامد است» به علت اینکه بعضی از فلزات را در بر نمی‌گیرد (مثل جیوه) جامع نیست.
و این تعریف مانع هم نیست؛ زیرا به جز فلزات اجسامی مثل «سنگ» هم در حالت عادی جامد هستند.

تعریف «پرنده» به «حیوانی که پرواز می‌کند» به علت اینکه بعضی از پرندگان مثل شترمرغ، پرواز نمی‌کنند جامع نیست.
هم‌چنین مانع هم نیست؛ زیرا حیواناتی به جز پرندگان قدرت پرواز دارند؛ مثل خفاش که حیوان است اما پرنده نیست.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۲۴۰- گزینه «۴»

(نیمه بواهری)
در صورت سؤال با مغالطه تمثیل ناروا روبه‌رو هستیم که بر حسب شباهت احکام یک امر به امری دیگر تسری داده شده است. برای مقابله با این مغالطه به دو صورت می‌توانیم عمل کنیم. توجه به وجوه اختلاف (مانند گزینه‌های ۱، ۲ و ۳) و آوردن استدلال تمثیلی مخالف (مانند گزینه ۴).

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۴)

۲۴۱- گزینه «۱»

(حسن صدری)
اگر نقیض یک قضیه صادق باشد، یعنی خود آن قضیه کاذب است. پس قضیه «بعضی غیرالف د نیست» کاذب است. حال باید ببینیم هر یک از گزینه‌ها چه رابطه‌ای با این قضیه دارند و صدق و کذب آنان چگونه است:
گزینه «۱»: رابطه تداخل. از کذب جزئی به کذب کلی رسیده‌ایم، بنابراین این گزینه صحیح است.

گزینه «۲»: عکس مستوی. سالبه جزئی عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد، بنابراین این گزینه ناصحیح است.

گزینه «۳»: تناقض. در صورت سؤال گفته شده که نقیض این قضیه صادق است، بنابراین این قضیه باید صادق باشد نه کاذب.
گزینه «۴»: این عبارتی دیگر از همان عکس مستوی است. «بعضی د غیرالف نیست» همان «بعضی د الف است» را معنا می‌دهد. پس این گزینه نیز ناصحیح است.

(منطق، املام قضایا، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

۲۴۲- گزینه «۳»

این استدلال به صورت زیر بوده است:

- ۱- اگر قضیه‌ای حملی باشد، دارای موضوع و محمول است.
 - ۲- جملات امری قضیه حملی نیستند (رفع مقدم).
 - پس جملات امری داری موضوع و محمول نیستند.
- (منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۲۴۳- گزینه «۴»

سقراط لفظ فلسفه را بر سر زبان‌ها انداخت. اما فیثاغورس اولین کسی بود که این لفظ را به کار برد.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: سفسطه لفظی است در زبان عربی، نه زبان یونانی.
گزینه «۲»: دلیل قطعی سقراط برای امتناع از سوفیست‌نامیدن خود، تواضع و فروتنی او بود.
گزینه «۳»: فیلسوفیا اسم مصدر به معنای دوستداری دانش است، نه دوستدار دانش.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۷)

۲۴۴- گزینه «۴»

کسی که فیلسوف است یا حتی تفکر فیلسوفانه دارد به تبلیغات و خیالات و تعصبات توجه می‌کند اما آن‌ها را بدون تفکر به باور تبدیل نمی‌کند، یعنی اول بررسی و تفکر می‌کند، اگر درست بود می‌پذیرد و استقلال در اندیشه به معنای گوش نکردن به دیگران نیست، بلکه این مفهوم را می‌رساند که همراه با شنیدن سخن دیگران باید آن‌ها را بررسی کرد و بدون دلیل منطقی نپذیرفت.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۲۴۵- گزینه «۲»

پی‌بردن به بسیاری از اسرار و رموز طبیعت و شناخت قوانین طبیعی از طریق ابزار عقل و با شناخت تجربی حاصل می‌شود.
(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۲۴۶- گزینه «۴»

از نظر ارسطو (معلم اول) نفس انسان در زمان تولد حالتی بالقوه دارد (یعنی سراسر استعداد است) و هیچ‌گونه فعلیتی در آن نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۲»: از نظر ارسطو قوه تفکر و حیات مربوط به نفس انسان است نه بدن انسان و بدن بدون روح یک موجود مرده است (اشتراک با افلاطون).
گزینه «۳»: از نظر ارسطو نفس انسان به تدریج اموری مانند علم، احساس و ... را کسب می‌کند و کامل و کامل‌تر می‌شود.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

۲۴۷- گزینه «۱»

از نظر سهروردی حقیقت نفس نور است و هر نوری از جانب نورالانوار صادر می‌شود. بنابراین نفس از نظر سهروردی صدور و حدوثش به صورت روحانی است. اما ملاصدرا می‌گوید نفس نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است. جسم انسان با تکامل جوهری از ماده به غیرماده تبدیل می‌شود (تروج می‌یابد) و نفس ایجاد می‌شود. پس از نظر او نفس روحانی است اما حدوث جسمانی دارد.

سایر گزینه‌ها تا حدودی می‌توانند در زمره اشتراک نظر این دو فیلسوف قرار بگیرند.
(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۲)، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۲۴۸- گزینه «۳»

از نظر افلاطون با غلبه عقل قوای دیگر به اعتدال می‌رسند و در نهایت انسان به فضیلت و سعادت نائل می‌شود. به نظر افلاطون شناخت عقلی و آگاهی به صدق شناخت برای تحقق کنش و عمل آدمی کافی بود. اما ارسطو به این مورد نقد می‌کند و هشدار می‌دهد که آگاهی از درستی امری لزوماً به عمل و کنش آدمی منتهی نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: افلاطون نیز به نسبیت در اخلاق قائل نیست، بلکه احکام اخلاقی از نظر او احکامی عقلانی و همگانی هستند.
گزینه «۲»: مقصود افلاطون از سعادت منفعت‌طلبی شخصی نیست، بلکه او سعادت نوع بشری را در ذهن دارد. پس این نقد به او وارد نیست.
گزینه «۴»: افلاطون معتقد است باید عقل بر نفس حاکم شود تا قوای شهوت و غضب کنترل شده و به اعتدال برسند.

(فلسفه یازدهم، انسان، موبوری افلاق‌گرا، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۲۴۹- گزینه «۴»

تفاوت معنای کلمات هستی و چیستی صرفاً بحثی زبانی است و نه بحثی فلسفی. بحث ما در اثبات مغایرت مفهومی و فلسفی این دو مفهوم است، نه صرفاً مغایرت معنایی و شرح اللفظی. اما گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» همگی به مغایرت مفهومی وجود و ماهیت اشاره می‌کنند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۳ تا ۶)

۲۵۰- گزینه «۲»

از نظر هیوم توالی و تعاقب پدیده‌ها صرفاً «زمینه‌ساز» باور ما به علیت هستند، نه اینکه خود توالی و تعاقب پدیده‌ها علیت باشد. علیت از نظر هیوم اساساً اصلی نیست که بتوان آن را به طور مستقل از راه تجربه توجیه کرد، بلکه عادت ذهنی ما به رخ دادن پشت سر هم حوادث، این باور راسخ را در ما ایجاد کرده است که علیتی در کار است.

توجه: از نظر هیوم «باور» به اصل علیت قابل توجیه تجربی است و توجیهش همان اصل عادت ذهنی است، اما «خود» علیت توجیهی تجربه‌گرایانه ندارد (رد گزینه «۴»).

(فلسفه دوازدهم، هیوان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۲۵۱- گزینه «۴»

بررسی گزینه‌ها:
گزینه «۱»: نتیجه برهان فارابی است نه ابن‌سینا.
گزینه «۲»: مقدمه دوم برهان ابن‌سینا است، نه نتیجه آن.
گزینه «۳»: نتیجه برهان نیست، بلکه نتیجه برهان اثبات یک واجب‌الوجود بالذات است.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

روان‌شناسی

۲۵۲- گزینه «۱»

(هسین راهنمایی)

برای شناخت شهودی نیاز به کنار گذاشتن عقل خود نداریم بلکه نیاز به تهذیب نفس داریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: انسان با عقل خود به شناخت عقول و فرشتگان می‌رسد نه با حس و تجربه حسی.

گزینه‌های «۳» و «۴»: آگاهی فرشتگان با استدلال و مفاهیم نیست بلکه با شهود است و در کارهای خود هم نیازی به ابزار مادی ندارند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت ۴، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

۲۵۳- گزینه «۲»

(نیما بواهری)

فارابی در کتاب «الجمع بین رأی‌الحکیمین» میان فلسفه افلاطون و ارسطو وحدت ایجاد می‌کند و به بیان اشتراک نظر آن‌ها می‌پردازد. عبارت صورت سؤال اشاره به نظریه مثل افلاطون دارد که فارابی به نشانه‌های آن در فلسفه ارسطو اشاره می‌کند. از آنجایی که با این نظریه در فلسفه افلاطون آشنا شده‌اید می‌توان نتیجه گرفت چنین موضوعی درباره ارسطو می‌بایست در کتاب جمع رأی حکیمین بیان شده باشد.

با این حال جالب است بدانید که در فلسفه ارسطو واقعاً چنین نیست و دلیل تألیف این کتاب فارابی بیشتر به خاطر این بود که کتابی از آموزه‌های فلوطین به اشتباه به نام ارسطو در جهان اسلام ترجمه شد!

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در جهان اسلام، صفحه ۷۵)

۲۵۴- گزینه «۴»

(نیما بواهری)

موجودات تاریک و ظلمانی (یعنی همان امور مادی و کیفیات جسمانی) بهره‌ای از نور ندارند و نمی‌توانند به مراتب بالاتر نور صعود کنند. نور آن‌ها عارضی و از بیرون است و در ذات خود نور نیستند. کمال و رستگاری نهایی رفتن یک نور به مراتب دیگر نور و در نهایت رسیدن به مرتبه نور محض است.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه ۸۴)

۲۵۵- گزینه «۴»

(نیما بواهری)

با اینکه در دوره معاصر فلسفه‌های اروپایی وارد ایران شد و توجه علاقه‌مندان را به خود جلب کرد، اما از آنجا که ایران در یک دوره طولانی مهد فلسفه بود و مکتب‌های بزرگ فلسفی، مانند مکتب مشاء و اشراق و متعالیه در آن رونق داشت، مواجهه بسیاری از فیلسوفان ایرانی و مدرسان فلسفه در ایران با فلسفه‌های اروپایی بدین صورت بود که تلاش کردند با بهره‌گرفتن از ذخیره ارزشمند فلسفی خود، فلسفه‌های جدید اروپایی را بفهمند و ارزیابی کنند.

پس نباید گزینه‌هایی را انتخاب کنیم که با شیفتگی و تقلید از غرب سعی در کنار گذاشتن سنت فلسفی خود دارند. در گزینه چهارم می‌توانیم نمونه مناسبی از این مواجهه را ببینیم. گوینده این عبارت با بهره‌گیری از آموزه‌های ملاصدرا و حکمت متعالیه نوعی مواجهه پویا و فعال با فلسفه جدید غرب دارد.

(فلسفه دوازدهم، کلمت معاصر، صفحه ۹۸)

۲۵۶- گزینه «۳»

(کوثر دستورانی)

در مثال مذکور به دنبال علت و یا همان چرایی پدیده اختلال دوقطبی هستیم؛ پس به هدف «تبیین» پرداخته شده است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۴)

۲۵۷- گزینه «۴»

(همیدرضا تولگی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فرضیه‌ها می‌توانند ضمن اینکه در پاسخ به یک سؤال بیابند، باعث طرح سؤال‌های دیگر هم شوند.

گزینه «۲»: جمعی از فرضیه‌ها لزوماً به اصول تبدیل نمی‌شوند و شرط آن، تأیید تجربی است.

گزینه «۳»: هدف از پژوهش تجربی، صرفاً تأیید فرضیه‌ها نیست.

گزینه «۴»: شرط تطابق، باعث می‌شود که فرضیه تأیید شود و به ترتیب می‌توان به اصول و نظریه‌ها دست یافت.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۲۵۸- گزینه «۴»

(فرهاد علی‌نژاد)

گزینه «۴» نادرست است: مثال پاسخ به سؤال «آیا جهان نظم دارد؟»، نشان می‌دهد که ممکن است هر کس برای پاسخ به سؤالی یکسان، از یک روش متفاوت استفاده کند، ولی پاسخ همگی آن‌ها یکسان باشد.

در مورد گزینه «۳» توجه به این نکته مهم است که اعتبار و پذیرش فرضیه، لزوماً به معنای درست بودن آن نیست، بلکه با گذشت زمان ممکن است معلوم شود فرضیه معتبر و پذیرفته شده، نادرست بوده است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱، ۱۳ تا ۱۵ و ۱۹)

۲۵۹- گزینه «۳»

(کوثر دستورانی)

مثال مذکور در صورت سؤال به آرمان‌گرایی و عیب‌جویی نوجوان اشاره دارد که از ویژگی‌های رشد شناختی این دوره می‌باشد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۶)

۲۶۰- گزینه «۲»

(موری باهری)

شناخت مفهوم انگیزه تحصیلی ناظر بر پیوستگی مفهوم انگیزه است، پس هدف توصیف را دنبال می‌کند و شناخت علل ایجاد انگیزه تحصیلی ناظر بر چرایی (علت) مفهوم انگیزه است؛ پس هدف تبیین را دنبال می‌کند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۴)

۲۶۱- گزینه «۳»

(موری باهری)

برای آنکه شناخت منتهی به رفتار اخلاقی شود لازم است تا شناخت تبدیل به باورها و ارزش‌های فرد شود.

تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در نوجوان موجب تحریک‌پذیری او شده و همچنین نوجوان به سبب بستر اجتماعی گسترده‌تر، احساس خودمختاری و استقلال بیشتر و درگیری بیشتر با مسائل ارزشی و اخلاقی رشد اخلاقی بیشتری دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵ تا ۶۲)

۲۶۲- گزینه ۳»

(کوثر دستورانی)
خوگیری آفت تمرکز است که در گزینه ۳» به آن اشاره شده است.
(روان‌شناسی، احساس، توبه، ادراک، صفحه ۷۵)

۲۶۳- گزینه ۱»

(مهری باهری)

ادراک بدون احساس	توهم
ادراک مغایر با احساس	خطای ادراکی
احساس بدون ادراک	محو شدن اطلاعات از حافظه حسی به سبب عدم توجه به آن‌ها
تکرار خطای ادراکی	خطای شناختی

(روان‌شناسی، احساس، توبه، ادراک، صفحه ۸۳)

۲۶۴- گزینه ۳»

(موسا عفتی)
آماده‌سازی زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی، تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن قرار می‌گیرد. در پدیده آماده‌سازی، ارائه پیشین محرک دریافت بعدی را آسان می‌کند.

(روان‌شناسی، احساس، توبه، ادراک، صفحه‌های ۷۳ و ۷۵)

۲۶۵- گزینه ۳»

(فرهاد علی‌نژاد)
نیکو اطلاعات درس پنجم و ششم کتاب را با هم اشتباه گرفته است و در نتیجه، عامل نمره‌نگرفتن او، تداخل اطلاعات بوده است. مهسا هم اصلاً اطلاعات مربوط به سؤال را مطالعه نکرده بود، پس عامل نمره‌نگرفتن او، عدم رمزگردانی است. دقت کنید که در صورت سؤال، اطلاعاتی در باب اینکه اشتباه نیکو ناشی از نشانه‌های بازیابی باشد (گزینه ۲)، نداریم.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

۲۶۶- گزینه ۲»

(همیدرضا توکلی)
گزینه ۱» محتویات حافظه حسی همانند نور فلاش است. گزینه ۲» اجرای اعمال ریاضی از وظایف حافظه کاری است. گزینه ۳» محتویات آن، مدتی کوتاه باقی می‌مانند. گزینه ۴» ظرفیت آن، محدود است هر چند از حافظه کوتاه‌مدت بیشتر است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۴ تا ۹۷)

۲۶۷- گزینه ۳»

(مهری باهری)
پاسخ‌های ناشی از روش‌های حل مسئله تحلیلی مورد قبول همه بوده و مبتنی بر احساس، سلیقه و نظر شخصی نیستند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۲۶۸- گزینه ۳»

(موسا عفتی)
در روش بارش مغزی همه راه‌حل‌های احتمالی که فکر می‌کنیم در پاسخ به یک مسئله می‌تواند درست باشد، ارائه می‌کنیم.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۸)

۲۶۹- گزینه ۴»

(فرهاد علی‌نژاد)
اولاً باید دقت کنید که تصمیم‌گیری برای انتخاب لباس، در هر صورت (حتی اگر یک هفته ذهن کسی را مشغول خود کند)، تصمیم‌گیری‌ای معمولی است (حذف گزینه‌های ۱ و ۳). ثانیاً وقتی موضوع فقط پوشیدن لباس است و پیامد آن در هر صورت، پیامدی منفی نیست و ضمناً تعداد اولویت‌ها دوتاست، پیچیدگی خاصی هم در این تصمیم‌گیری نیست (حذف گزینه ۲). ثالثاً انتخاب بین دو مورد دلخواه، تعارض گرایش - گرایش ایجاد می‌کند. نکته: ناکامی مربوط به ناتوانی در حل مسئله است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۵۱)

۲۷۰- گزینه ۳»

(همیدرضا توکلی)
گزینه ۱» شخص هم از اضطراب رنج می‌برد و هم درمان را نمی‌خواهد: اجتناب - اجتناب
گزینه ۲» از هر دو متنفر است: اجتناب - اجتناب
گزینه ۳» شخص دوست دارد تقویت شود و از آمپول هم می‌ترسد: گرایش - اجتناب

گزینه ۴» شخص هر دو کتاب را می‌خواهد: گرایش - گرایش

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۵۰ تا ۱۵۲)

۲۷۱- گزینه ۳»

(موسا عفتی)
در سبک اجتنابی، فرد قصد دارد تصمیم بگیرد، ولی هیچ‌گاه تصمیم وی عملی نمی‌شود. به عبارت دیگر فردی که دارای این سبک تصمیم‌گیری است دست می‌کند و کار امروز را به فردا می‌اندازد؛ افرادی که دارای این سبک تصمیم‌گیری هستند؛ بر این باورند که همه‌چیز خود به خود درست می‌شود، در نتیجه، زمان را از دست می‌دهند و مشکل آن‌ها بیشتر می‌شود.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۶)

۲۷۲- گزینه ۱»

(موسا عفتی)
جست‌وجوی علت رفتار، در واقع، به معنای توجه به عوامل انگیزشی آن رفتار است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۰)

۲۷۳- گزینه ۱»

(فرهاد علی‌نژاد)
ثبات بیشتر نگرش‌ها بعد از شکل‌گیری دقیقاً به معنای متابعت آن‌ها از اصل هماهنگی شناختی است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۷۲)

۲۷۴- گزینه ۴»

(همیدرضا توکلی)
این دانشمند باور دارد که بالاخره موفق می‌شود و این باور او، موتور محرکه و انگیزه او برای ادامه کار است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۵)

۲۷۵- گزینه ۲»

(سوفیا فرفی)
برای رسیدن به اهداف بالاتر باید آن را به اهداف کوچکتر و قابل وصول تقسیم کنیم به‌گونه‌ای که قدم به قدم به اهداف مورد نظر برسیم؛ اگر از ابتدا اهداف را بالا و دست‌نیافتنی انتخاب کنیم هرگز نمی‌توانیم به آن‌ها دست یابیم و از تلاش باز می‌مانیم.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۸)